

Onderweg

parochie
**HH. Twaalf
Apostelen**

September - oktober 2016
Jaargang 4 - nummer 6

IN DIT NUMMER O.A.

**Parochiedag
4 september**

Vredesweek 50 jaar

**In de spotlights:
Wil Matti**

**Wereldjongeren-
dagen in Krakau**

Inhoud:

Jaargang 4, nr. 6

Colofon	2
Van de pastores / Redactiewissel	3
Anders Vieren / Laura van de Kam in BPT / Kunst en Bijbel	4
Van de bestuurstafel / IM W.J.J. Grondhuis	5
WJD in Krakau / Memorial Concert	6
Parochiedag / PCI Steenderen	7
Tomas Haliks / Ons Erfgoed wordt Onze Koren	8
In de spotlights: Wil Matti	9
Effata / Vredesweek 50 jaar	10
Bedevaart Heilige Deur Groenlo	11
Iconen Heiligebeeldenmuseum / Willibrordprocessie 2016	12

Uit de geloofsgemeenschappen

Zutphen	13
Brummen	14

Bijlage vieringschema

Vieringschema	16

Uit de geloofsgemeenschappen

Joppe	18
Lochem	19
Vorden	20
Borculo	21
Ruurlo	22
Hengelo	23
Keijenborg	24
Baak	25
Drempt	26
Olburgen / Inspiratie!	27
Steenderen	28
Vierakker	29

Kidz & Teenz	30
Onze Koren: Marinata Lochem	32

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 7: 7 oktober 2016

betreft periode 15 oktober – 4 december 2016

Inleveren kopij tot 19 september

COLOFON

Redactie:

Frank Elschoot   Jaap van Kranenburg
 Theo Lam   Magda van Ommen
 Gerrit te Vaarwerk   Huub Winkeler
 Joseph Wissink

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

Bankrek.nr.: **NL97RABO0155113046**

Ook voor uw bijdrage aan Onderweg o.v.v. uw locatie.

Internet: **www.12apostelen.nl**

Email: **redactie@12apostelen.nl**

Vormgeving

en realisatie: Repro Design, Zutphen

Foto omslag: Wil Matti naar Santiago de Compostella (blz. 9)

Kleine foto: Kroezeboom Ruurlo (blz. 27)

De wereld draait door...

De letters DWDD staan voor een bekend televisieprogramma dat praktisch het hele jaar door vroeg op de avond is te volgen. Mooie titel, want doordraaien heeft twee betekenissen: gek worden of gewoon doorgaan met wat er gebeurt.

In onze geloofsgemeenschappen is dat laatste aan de hand: na de vakanties gaat het gewone leven weer verder en trachten we weer de draad op te pakken. Zo hebben de afgelopen tijd vele bestuurders en parochianen met elkaar gesproken over de toekomstvisie voor de jaren 2016-2020 en deze in plannen aan het papier toevertrouwd. Inmiddels liggen alle plannen op tafel bij het bestuur, aan hun de taak om daar een totaal toekomstbeeld voor onze parochie van te maken. Geen gemakkelijke opgave, waarbij wij hun veel wijsheid toewensen. Dat toekomstbeeld lijkt ver weg als je kijkt naar de gebeurtenissen in het heden die zich, vaak groot en heftig, in de wereld afspelen. De wereld draait door zo langzamerhand. Straks, van 17 tot en met 25 september, is de jaarlijkse vredesweek. Laten we hopen en bidden dat de wereld wat tot rust zal komen om de velen onder ons, in conflictgebieden, de ruimte te geven een veilige plek te vinden.

Huub Winkeler

Kom naar de startbijeenkomst van onze parochie op zondag 4 september (10.00-13.00) in Zutphen! (zie pag.7)

Telefoonnummer voor:

Ziekenzalving, ziekenzegen en uitvaart 06 103 19 638

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
 Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen:

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor; voorzitter
Mr. P.H.A.J. (Piet-Hein) Cremers, vicevoorzitter;
Mevr. M-C.E. (Charlotte) Bonga-Tulleken, secretaris
G.A.G. (Gerard) Stolwijk RA, penningmeester
Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-Giesen, portefeuille personeels- en vrijwilligersbeleid
T.J.G.M. (Theo) Lam, portefeuille communicatie
H.G.J. (Herman) Heuver, portefeuille gebouwen en begraafplaatsen

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team:

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,

tel. 06 53 21 40 17

Kerkstraat 9, 7256 AR Keijenborg

Email: h.scheve@12apostelen.nl

J. (Jaap) van Kranenburg,

pastoraal werker, tel. 06 51 23 03 05

p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen

Email: j.vankranenburg@12apostelen.nl

M.J.B. (Marga) Peters-van Langen,

pastoraal werker, tel.: 06 29 40 53 03

p/a Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Email: m.peters@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie:

Mieke Degen en Magda van Ommen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;

Tel.: 0575 711310;

dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur

Email: secretariaat@12apostelen.nl

Assistentie Pastoraal Team:

Diaken A.J.M. (Anton) Bos

Tel.: 06 44902208

Email: a.bos@12apostelen.nl

Diaken V.Th.Th. (Theo) ten Bruin:

Tel.: 06 18581803;

Email: t.tenbruin@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen

Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:

Dinsdag 18.30-19.30 uur. Tel.: 0545 272320

Email: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam,

parochiemedewerker, tel.: 06 39639364

Email: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk,

parochiemedewerker, tel.: 06 47153610

Email: g.spekkink@12apostelen.nl

M.J. (Marian) Storteler-Wopereis,

parochiemedewerker, tel.: 06 11178334

Email: m.storteler@12apostelen.nl

Mijn vrede geef Ik u

Tja, wat moet je nu nog schrijven over vrede -het is immers straks, van 17-25 september, weer vredesweek – na de zoveelste verschrikkelijke aanslagen, waarbij koelbloedig mensen worden vermoord die langs de boulevard flaneren, een mis celebreren of in de trein zitten op weg naar werk, huis of vakantiebestemming?

In ieder geval dat geweld, oorlog, terrorisme en onderdrukking allemaal termen zijn die niet thuishoren in welke religie dan ook. Het maakt niet uit waar je wieg heeft gestaan, in Christelijk Nederland, in Joods Israël, in Moslimlanden of in Azië waar Boeddhisme en Hindoeïsme de oorspronkelijke religies zijn. Geen enkele godsdienst, waar ook op de wereld, is in zichzelf gewelddadig. Het zijn de aanhangers ervan die er iets goeds of slechts van maken. Religie -vooral de Islam- wordt vaak, steeds vaker, misbruikt om geweld, onderdrukking en moord te rechtvaardigen. Het is wel erg makkelijk om “InshAllah” te roepen als een soort toestemming

mate ook een ander verschijnsel: bij misdaden, uit naam van Allah en gepleegd door extremisten, worden alle aanhangers van die godsdienst veroordeeld. Ja, ook Christenen, ook Katholieken maken zich daaraan schuldig. Bisschop Wierts noemde dit eens in een toespraak ‘een van de grootste zonden van deze tijd’. ‘De wereld is in oorlog’, zei onze paus Franciscus op 28 juli bij zijn vertrek naar de Wereldjongerendagen in Polen. “Het is geen oorlog tussen godsdiensten”, voegde hij eraan toe, maar “een belangenoorlog. Een oorlog om geld, een oorlog om grondstoffen, een oorlog voor de overheersing van volkeren”.

Vrede lijkt verder weg dan ooit en daarom is het ook belangrijker dan ooit dat wij de mensen met een ander geloof en een andere cultuur de hand reiken in plaats van ze te verketteren.

Natuurlijk, er zijn verschillen tussen godsdiensten. Tijdens de knipbeurten is het een geliefd onderwerp van mijn kapper en mij. Het godsbeeld van moslims is anders dan het godsbeeld van christenen. Dat hoeven we niet te ontkennen en daar hoeven we niet voor weg te lopen. Maar in een beschaafde samenleving moet er

ruimte zijn om mensen met verschillende achtergronden in vrede naast elkaar te laten leven. Tegen terrorisme kunnen we weinig doen, tegen stigmatiseren en veroordelen van onschuldigen des te meer. Als katholieke christenen zijn wij het aan ons eigen geloof en aan ons eigen geweten verplicht om alles te doen wat in onze macht ligt om Jezus' boodschap van liefde en verdraagzaamheid te blijven uitdragen aan iedereen, vanuit welke cultuur of achtergrond onze medemensen ook komen. Juist op het moment dat die boodschap achter de horizon van extremisme dreigt te verdwijnen.

“Mijn vrede geef Ik u”, zegt Jezus tegen ons, elke zondag in de viering. En we wensen elkaar vervolgens de vrede van Christus. Dat we dat mogen blijven uitdragen, ook buiten de kerk: die vrede, waar we allen zo hartstochtelijk naar verlangen. Laten we bidden voor vrede, laten we bidden voor de vele slachtoffers van terrorisme en geweld. Laten we bidden voor mensen die dreigen te ontsporen; dat zij beseffen dat terrorisme niets oplost. En laten we bidden voor vrede in onszelf, zodat we zonder vooroordeel onze medemens tegemoet treden, ook de vrome baarddragende moslim, zoals mijn kapper.

Jaap van Kranenburg

Vredesicoon Pax Christie

voor het moorden. Terrorismisme uit naam van Allah (“InshAllah” betekent hetzelfde als ons Christelijke “Deo Volente”, “zo God het wil”) is in feite een grove belediging van de door Moslims beleden God. Dit vertelde mijn kapper, een voormalig vluchteling uit Irak, mij. Woedend, diep verdrietig en machteloos ziet hij de gruweligheden plaatsvinden in naam van Allah, zijn geliefde en aanbeden Heer. Deze vrome moslim (op bedevaart in Mekka geweest, baarddragend en vaste klant in de moskee) ziet, net als ik, in toenemende

Wisselingen in de redactie

Nadat zij aan de wieg stonden van ons parochieblad Onderweg en vier jaar deel uit maakten van de redactie hebben Frank Elschoot en Jaap van Kranenburg besloten afscheid te nemen. Voor beiden geldt dat zij erg drukke andere werkzaamheden hebben die niet goed meer te combineren zijn met het werk voor Onderweg. Zowel de redactie als Jaap en Frank zelf vinden dat jammer, maar je moet nu eenmaal keuzes maken.

Frank doet al jaren heel veel naast zijn werk, zowel in de kerk als bij zijn bedrijf, onder andere als lid van de ondernemingsraad. Al vaker vond hij het lastig om overal voldoende tijd voor te vinden, maar nu heeft hij besloten een punt achter het lidmaatschap van de redactie te zetten. Ook voor Jaap geldt dat hij geneigd is om (te) veel hooi op zijn vork te nemen en dat het tijd

wordt om meer aandacht aan andere zaken te besteden. Uiteraard zal Jaap nog regelmatig stukken schrijven voor Onderweg, maar hij zal geen deel meer uitmaken van de redactie. Hoe druk deze twee heren zijn hebt u in ‘de spotlights’ van november 2014 en oktober 2015 kunnen lezen. Ongelooflijk dat ze ook dit er nog bij deden.... In de zomer van 2012 zaten we voor het eerst bij elkaar en in december van dat jaar mochten we – vol trots – het eerste nummer presenteren aan een volle kerk in Vorden. Intussen ligt het negenen-twintigste nummer voor u. En steeds waren Frank en Jaap erbij. We zullen hen missen en zijn hen enorm dankbaar voor al het werk dat ze voor Onderweg en haar lezers hebben gedaan. Dankjewel Jaap en Frank!

De redactie van Onderweg

Als burens 'Anders Vieren'

H. Willibrord – Hengelo en H. Johannes de Doper – Keijenburg

Veel geloofsgemeenschappen van onze parochie hebben sinds januari 2015 kennis gemaakt met 'Anders Vieren' als weg naar vernieuwing en verbreding van het aanbod van vieringen. Niet omdat het anders moet, maar omdat het anders kan.

Het pastoraal team biedt in ieder cluster zoveel mogelijk ieder weekend een eucharistie en een woord- en communieviering, die wordt voorgedaan door BPT-leden of emeriti. De lege plekken in het rooster worden door de geloofsgemeenschap zelf ingevuld met: óf een woord- en communieviering door de lokale werkgroep, óf een oproep om de weekendviering elders in het cluster te bezoeken, óf door inschakeling van de parochiële werkgroep 'Anders Vieren' voor een eigentijdse viering zonder communie. In de afgelopen periode zijn goede ervaringen opgedaan met 'Anders Vieren' en het aantal aanvragen groeit. De vieringen worden bij voorkeur samengesteld en uitgevoerd door een lid van de parochiële werkgroep samen met een lid van de liturgiegroep van de locatie.

In het clusteroverleg Borculo-Hengelo-Keijenburg-Ruurlo ontstond het idee om als naburige geloofsgemeenschappen samen zo'n viering te houden. Als een vorm van modern noaberschap in een veranderende wereld, waar we steeds meer op elkaar zijn aangewezen en elkaar opzoeken.

Een nieuwe uitdaging! In eerste instantie werden het Hengelo en Keijenburg, als burens samen 'anders vieren'.

Hoe doe je dat? Er is een werkgroep gevormd, bestaande uit een lid van de litur-

giegroep en locatieraad/pastoraatsgroep van beide geloofsgemeenschappen en een lid van de parochiële werkgroep 'Anders Vieren'. Datum en locatie zijn gepland: zondag 9 oktober in Keijenburg.

Als tijdstip is gekozen voor 10.00 uur!

Voor de Keijenburgse parochianen is dit iets vroeger dan gebruikelijk op zondag, maar daardoor is er die ochtend nog gelegenheid om te buurten en daarbij te laten zien waar Keijenburg trots op is. Voor de parochianen in Hengelo is het tijdstip iets later dan normaal. Wellicht biedt dat ruimte aan de automobilisten om mede kerkgangers vervoer aan te bieden. Ook is al enthousiast een begin gemaakt met de inhoudelijke invulling van de viering: oktober is de maand bij uitstek om de voorspraak van Maria af te smeken. Daar zal op eigentijdse wijze invulling aan gegeven worden. Van harte welkom, ook parochianen buiten Hengelo en Keijenburg die het een keer willen meemaken!

Gerry Spekkink,
coördinator
werkgroep
'Anders Vieren'.

Laura van de Kam verwelkomd in het Breed Parochieel Team

In een prachtige presentatieviering is Laura van de Kam officieel gepresenteerd aan de parochie als lid van het Breed Parochieel Team.

Zondag 12 juni was het zover. In Zutphen, voor een groot deel het werkgebied van Laura, werd na een gloedvolle toepasselijke preek van de pastoor de instemmingsbrief van de bisschop voorgelezen. Een inleiding (zie kader) en het smeekgebed volgden, waarbij de pastoor Laura zegende. Ook de andere leden van het Breed Parochieel Team legden Laura de handen op. Het was een emotioneel moment, hier en daar werd een traantje weggepinkt. Na de eucharistie viering volgde een gezellig samenzijn waarbij veel parochianen Laura geluk wensten. Nogmaals: welkom, Laura, moge je inzet voor de parochie op zegen rusten.

Breed Parochieel Team

“Werken in de kerk is Gods liefde uitspreiden over de gemeenschap. Laura, je hebt voor de vele taken die je vervult in en buiten deze gemeenschap een groot aantal uren besteed ter voorbereiding voor dit moment. Alles wat God heeft geschapen en in het bestaan houdt, alle gebeurtenissen die Hij in zijn voorzienigheid leidt, alsmede de werken van de mensen die goed zijn en tot het goede leiden, brengt het hart en de mond van de gelovigen in beweging om God te zegenen als de oorsprong en de bron van al het goede, als bron van alle liefde. Wij geloven dat alles ten goede leidt voor hen die God vrezen en Hem beminnen. Wij twijfelen er niet aan dat Gods hulp altijd en in alles gezocht moet worden om toegewijd aan de wil van onze Vader in Christus alles te kunnen doen tot eer van God”.

Cursus Kunst en Bijbel: Psalmen in een ander licht

In de vorige Onderweg hebt u de informatie kunnen lezen van de cursus Psalmen in een ander licht, die op 25 september van start gaat. Zo na de vakantie kan dat een beetje weggezaakt zijn, vandaar in het kort nog even de belangrijkste zaken op een rij.

De bijeenkomsten zijn op:
26 september, 31 oktober, 21 november
2016, 9 januari, 6 februari, 6 maart 2017
(27 maart en 3 april zijn reservedata)
U kunt kiezen voor de cursus op de ochtend van 10.00 tot 12.15 uur of voor de avond van 19.30 tot 21.45 uur.
Aanmelden vóór 18 september

bij: pastor Marga Peters-van Langen:
m.peters@12apostelen.nl
of 06-29405303,
Met vermelding van naam, adres en de keuze voor de ochtend of avond.

Psalmen, vertrouwd, mooi, soms ook vreemd en hard. Om de psalmen toegankelijker te maken en beter te verstaan diepen we steeds een psalm uit. Daaraan voorafgaand kijken we naar een hedendaags kunstwerk en aan het eind van de avond luisteren we naar een gezongen versie van deze psalm. Voor meer informatie verwijzen wij u naar het zomernummer van Onderweg.

Van de bestuurstafel:

Het rugzakje

In de afgelopen periode was het hoogseizoen voor vakantiegangers. Even uit de sfeer van dagelijkse activiteiten, de rust zoeken of juist actief wandelen, bergen beklimmen, fietsen, toeren, reizen, cultuur snuiven, steden bezoeken, genieten van de zon en al wat nog meer mogelijk is. Geestelijke ontspanning geeft ruimte voor nieuwe dingen. Problemen kunnen worden verkleind en met een beetje geluk omgezet worden naar nieuwe ideeën. Zorgen zullen niet minder worden, maar wellicht worden grenzen en mogelijkheden gezien als een kans.

Voor zieken en ouderen is het reizen vaak niet meer mogelijk en voor velen van hen is er ook die behoefte niet meer. Een beetje extra aandacht kan al fijn zijn.

Parochianen, vrijwilligers, pastoraal team en bestuursleden gaan veelal wel even rust nemen, met of zonder reisplannen. Voor het parochiële team: met afgestemd bezettingsschema even uit de hectiek van alle dag. De parochie gaat niet met vakantie, lopende zaken gaan door! Nieuwe onderwerpen voor zover ze niet spoedeisend zijn, worden even in de wacht gezet.

Voor mijn vakantiereis heb ik bedacht: zie ik kans om de onderwerpen die nog niet afgerond zijn in een rugzak te stoppen? En ik zou

er ook graag die onderwerpen bij doen waarvan zeker is dat deze in de nabije toekomst aan de orde zijn. Ik zou er niets mee willen, maar als er een moment is, zou ik in mijn rugzakje kunnen kijken om er toch even iets uit te halen. Mocht ik er iets uit halen en dat onderwerp een probleem vinden, kan ik het dan op een andere manier benaderen zodat het juist een kans wordt? Is het onderwerp helder genoeg geformuleerd om aan de bestuurstafel gezamenlijk te bespreken?

Zo is er het onderwerp "kerkgebouwen". Een te groot kerkgebouw bijvoorbeeld kun je niet zo makkelijk laten krimpen tot de juiste maat. Daar moet dus iets anders voor bedacht worden. Zo is er in elke geloofsgemeenschap nagedacht over de toekomstvisie. Onze kerk, onze geloofsgemeenschappen zijn in beweging. We willen graag verder, beleid ontwikkelen, de weg plaveien voor de toekomst. Ook deze weg heeft onderhoud nodig, beleid en visies moeten regelmatig onder de aandacht blijven.

De vakantie is straks voorbij. Met opgefriste gedachten, nieuwe energie en ook met vragen gaan we het nieuwe seizoen in. Vragen als: hoe kunnen wij met elkaar de parochie in goede banen leiden; waarmee geven wij onze toekomst de juiste impuls?

De dingen van alle dag blijven, en het is fijn als het ook lukt om deze door te laten gaan. Voor ontwikkelingen en besluitvorming helpt een heldere toekomstvisie om de juiste weg proberen te vinden.

*Herman Heuver, lid parochiebestuur,
Portefeuille gebouwen en begraafplaatsen*

In Memoriam W.J.J. Grondhuis em.-priester

Op vrijdag 8 juli 2016 is te Rotterdam in de Heer overleden de zeereerwaarde heer Wilhelmus (Wim) Johannes Joseph Grondhuis, priester van het Aartsbisdom Utrecht.

Hij werd geboren te Zwolle op 3 februari 1922. Na zijn priesterwijding op 25 juli 1948 was hij achtereenvolgens kapelaan te Uithuizen en leraar en moderator spiritus aan het Aartsbischooppelijk Seminarie te Apeldoorn. Op 27 oktober 1967 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming te Dieren en op 1 augustus 1972 volgde zijn benoeming tot pastor van de unit Dieren-Doesburg-Drempt-Giesbeek-Olburgen. Met ingang van 15 augustus 1973 werd hij benoemd tot pastor en deservitor van de H. Plechelmusparochie te Deurningen binnen het samenwerkingsverband Ootmarsum-Weerselo. Op 1 juli 1988 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming te Joppe. Met het bereiken van de leeftijd van 75 jaar werd hij op 3 februari 1997 benoemd tot pastor van deze parochie. Met ingang van 15 september 2005 ging hij met emeritaat.

Pastoor Grondhuis had een hartelijke interesse voor het wel en wee van zijn parochianen. Zij konden altijd bij hem terecht met hun levensvragen. Zo ontving hij regelmatig bezoek in de pastorie en vonden daar intensieve, maar zeker ook kritische gesprekken plaats. Hij gaf graag adviezen. Tot op het laatst bleef hij zijn belangstelling tonen middels een bezoekje, een telefoongesprek of een kaartje. In zijn hart bleef hij ook de leraar, zoals hij voorheen was op het Klein Seminarie in Apeldoorn. Hij kon mensen individueel veel leren, en ook zijn preken waren diepgaand met altijd een spirituele inhoud. Met zorg vierde hij de heilige Eucharistie, de bron waaruit hij dagelijks putte en het hoogtepunt van zijn dag, en nam zijn parochianen daarin mee. Wij missen met het overlijden van emerituspastoor Grondhuis een bevlogen en diepgelovige priester en zijn hem zeer erkentelijk voor zijn betrokken herderschap. Het was op 14 juli een waardige uitvaart. Ik mag pastoor Grondhuis zeer dankbaar zijn! Hij was degene die mijn roeping tot het diakenambt wakker riep en stimuleerde om daadwerkelijk de weg naar mijn diakenschap te gaan, waar ik nu dagelijks mijn vreugde in vind. Dat hij moge rusten in vrede.

De H. Mis van Requiem heeft inmiddels plaatsgevonden op donderdag 14 juli 2016 om 14.00 uur in de basiliek van de HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus aan het Kerkplein in Sint Odiliënberg. Aansluitend vond aldaar de begrafenis plaats op het kerkhof naast de basiliek. Mocht u alsnog willen condoleren, dan is het correspondentieadres: Mevrouw H.D.L.M. Schruer, Bergsingel 249, 3037 GW Rotterdam.

Diaken Theo ten Bruin

Wereldjongerendagen Krakau 2016

“Zalig de barmhartigen want zij zullen barmhartigheid ondervinden”

Vanuit onze parochie zijn vier jongeren afgereisd naar de Wereld jongeren dagen in Krakau. Van 26 tot en met 31 juli waren zij met meer dan een miljoen andere gelovigen van over de hele wereld, waarvan 900 Nederlanders, samen rond het door Paus Franciscus gekozen thema “Zalig de barmhartigen want zij zullen barmhartigheid ondervinden.” Ook tijdens de voorafgaande dagen werd hier aandacht aan besteed.

Het thema barmhartigheid werd besproken tijdens de catecheses en in de daaropvolgende deelgroepen. Wij bogen ons over vragen als ‘wat is barmhartigheid’ en ‘hoe kun je dit implementeren in je eigen leven’. Eerst behandelden drie bisschoppen, Mgrs. Hendriks, Mutsaerts en Van den Hende ieder een aspect van barmhartigheid, waarna er aan de hand van vragen verder over nagedacht werd. Waar het bij barmhartigheid uiteindelijk om gaat is niet alleen een liefdadige handeling maar ook de intentie erachter. Zoals wanneer iemand een bedelaar geld geeft. Dat is een mooie handeling, maar nog barmhartiger wordt het wanneer bij

het geld ook een glimlach wordt gevoegd waardoor de mens in menselijke waarde wordt hersteld. De Paus vatte dit in de preek van de slotviering van zondag samen: “Jezus kijkt door de gebreken heen en ziet de mens.” Een tweede punt is hoe wij barmhartigheid in de praktijk kunnen brengen. Dit was het onderwerp van Mgr. Van den Hende. Net als de paus riep hij op tot een actieve levenshouding. Naast deze catechese-bijeenkomsten en de vieringen waren er ook bijeenkomsten voor alle WJD’ers van over de hele wereld. Zo was er de pelgrimage naar het Heiligdom van de Barmhartigheid, waar de relieken van Johannes Paulus II

worden bewaard. Het was een geweldige ervaring om met mensen uit Frankrijk en de Verenigde Staten op te lopen en gezamenlijk het heiligdom te bezoeken. Ook waren alle deelnemers driemaal bijeen in Blonia Park in de stad, voor de openingsviering op dinsdag, de verwelkoming van de Paus op donderdag, en de kruisweg vrijdags. Met zovelen samen zijn heeft een grote indruk gemaakt en geeft het gevoel dat je er niet alleen voor staat in je geloof en in dit leven.

Het hoogtepunt van de WJD was de pelgrimage van zo’n 10 kilometer naar Campus Misericordiae, een groot veld buiten Krakau, waar zaterdag een wake was en zondag de afsluitende mis. Bijna 3 miljoen mensen waren daar samen om gezamenlijk te bidden en te zingen. Gedurende de WJD was Krakau overspoeld door pelgrims, overal waar je keek zag je groepen jongeren en religieuzen in eenheid en in een vrolijke stemming. Mensen ontmoetten elkaar, wisselden kleine geschenken en verhalen uit, en vierden hun eenheid in geloof. Ook waren op gezette tijden muziekevenementen georganiseerd waar mensen elkaar ontmoetten.

De wereld jongeren dagen waren voor ons een geweldige ervaring. We hebben veel mogen leren over barmhartigheid en deze ook zelf mogen ondervinden, onder anderen in het gastvrije onthaal door de Poolse mensen. Met drie miljoen jongeren uit de hele wereld mochten we de nacht doorbrengen in een open veld en ‘s ochtends met paus Franciscus de heilige Mis vieren. Verschillende keren hebben we met honderdduizenden uit volle borst “Jesus Christ, you are my life!” gezongen en ervaren dat het geloof in Christus leeft!

Ruben van Doorn / Peter Hammink

Eerste ‘Memorial Concert’

Memorial Concert

*2e zondag in November
aanvang: 15.30 uur
Nieuweweg 18 –Lochem
H. Josephkerk Lochem*

Dit jaar gaan we voor het eerst ook op een andere manier herdenken. Het projectkoor “De Passie” van de parochie HH. Twaalf Apostelen gaat op 13 november een “Memorial Concert” verzorgen. Er zijn mooie gepaste liederen die afgewisseld worden met gedichten en het noemen van de namen van de overleden parochianen van de 14 locaties. Ook is er ruimte om je eigen namen toe te voegen op een herinneringsmuur (wall of memory).

Projectkoor-leden die mee

willen doen op 13 november kunnen zich aanmelden via de mail projectkoordepasie@gmail.com. Graag met vermelding van je naam, je contact gegevens en zangpartij. We beginnen ‘s morgens met het repeteren en verzorgen dan eind van de middag het memorial concert. Exacte tijden komen in het volgend nummer van Onderweg. Namens projectgroep De Passie: Margriet te Morsche. Voor meer info : projectkoordepasie@gmail.com

Projectkoor HH. Twaalf Apostelen
“De Passie”
Zondagmiddag 13 november
H. Josephkerk Lochem,
Nieuwe weg 18.

Rond 2 november herdenken we de parochianen die het afgelopen jaar van ons zijn heengegaan. We doen dat op gepaste wijze in onze lokale gemeenschap in eigen kring.

Parochiedag zondag 4 september 2016

in de St. Jan te Zutphen, van 10.00 tot 12.45 uur

Een parochiedag, dat een bruisend karakter heeft voor jong en oud.

We beginnen om 10.00 uur met een Eucharistieviering. Het thema is: "Laat u vinden, God." Pastoor Harry Scheve gaat voor, geassisteerd door het Breed Parochieel Team en misdienaars uit verschillende geloofsgemeenschappen. Kinderen zijn van harte welkom. Voor hen is er een Kinderwoorddienst. Er is een projectkoor, samengesteld uit koorleden uit diverse geloofsgemeenschappen.

Wij vragen u om producten mee te brengen voor de Voedselbank. Bij de ingang van de kerk zal dit in ontvangst worden genomen. Leden van bezoekgroepen brengen dit tijdens het klaarmaken van de tafel naar voren en bieden dit als offergave aan. Aan het slot van de viering zullen deze gaven overhandigd worden aan de aanwezige vertegenwoordigers van Voedselbanken die actief zijn in onze parochie.

Aansluitend aan de viering zijn er onder het genot van koffie/thee/ limonade met koek, verschillende activiteiten voor jong en oud, zowel in de kerk als in het PCM gebouw. Er is gelegenheid voor gesprek, schrijven en tekenen op de muurkrant, Jambé spelen, bouwen met bamboestiek. Ook is er een videopresentatie met foto's uit de diverse geloofsgemeenschappen. Aan het einde zullen de presentatie ingezonden parochieliederen gepresenteerd worden. Ook het pastoraal team zal een lied zingen.

Om 12.30 uur wordt de parochiedag in de kerk afgesloten door het pastoraal team.

Wij hopen u in grote getale te mogen ontmoeten.

Marga Peters, pastoraal team
Ineke Peterse, parochiebestuur

Programma Parochiedag

10.00 uur: Eucharistieviering
11.00 uur: diverse activiteiten in onder het genot van een kopje koffie/thee/limonade
12.30 uur: Afsluiting door het pastoraal team
Locatie: St. Jan en het naastgelegen PCM in Zutphen
Parkeermogelijkheid is op Basseroord en op zondag is dit gratis.

Kom naar de startbijeenkomst van onze parochie op zondag 4 september (10.00-13.00) in Zutphen!

Wij dagen jullie uit! Wie schrijft een parochielied?

Schrijf een parochielied en presenteer dat op 4 september tijdens de parochiedag aan de parochianen. Opgave bij het parochiesecretariaat.

PCI Steenderen: Barmhartigheid in het Heilige Jaar

30 Januari jongstleden zijn we als PCI werkgroep Steenderen naar de jaarlijkse parochiedag in Hilversum geweest. Het thema van deze dag was: Barmhartigheid in het Heilige Jaar. Een mooie combinatie, want caritas en barmhartigheid passen natuurlijk naadloos bij elkaar.

Leo Fijen presenteerde deze dag, die bedoeld was om katholieken uit het hele land te inspireren.

Een aantal parochies presenteerden hun nieuwe initiatieven, die als voorbeeld konden dienen voor andere parochies. En daar waren de meeste bezoekers voor gekomen. Wat kunnen wij van anderen leren? Een tweetal initiatieven sprongen er voor ons echt uit. In Meerssen is men in de kelder van de parochiekerk naast een voedselbank ook een fietsproject begonnen. Via – via komen er fietsen binnen, die met een legertje vrijwilligers gerepareerd worden, en bedoeld zijn voor arme gezinnen en vluchtelingen. Prachtig werk! Zou dit voor onze parochie ook een mogelijkheid zijn? Als je over een goede fiets beschikt ben je zelfredzaam en niet meer zo afhankelijk van Openbaar Vervoer.

Parochie De Goede Herder (Emmen en Erica) werd tijdens deze dag gekozen tot parochie van het jaar. Deze parochie participeert in een oecumenisch project voor vluchtelingen. De mensen worden bij het station opgewacht en begeleid op hun doorreis naar de centrale opvang in ter Apel. Omdat de overheid hier niet voor zorgt, hebben de lokale kerken deze taak op zich genomen. De vrijwilligers geven de vluchtelingen niet alleen reisinformatie maar ook voedsel, kleding en speelgoed. Juist het interkerkelijke karakter vonden wij erg belangrijk. Samen bereik je meer dan alleen. Zo proberen wij als locatie Steenderen samen te werken met de PKN Kerk en hebben we goede banden met de Stichting Welzijn en het Sociale Team in Steenderen.

Grote waardering hebben we gekregen voor Broeder franciscan Fer van der Reijken. Hij woont in een gemeenschap in Amsterdam Osdorp. Hij vertelde over de ontmoeting met moslims en welke rol een barmhartige houding daarin speelt. Geregeld is hij daar in de supermarkt te vinden om tassen vol maandverband voor vluchtelingen te kopen. Wat zouden wij deze man graag op een parochiedag of caritas bijeenkomst willen horen spreken over zijn werkzaamheden. Hij is een en al barmhartigheid en een en al inspiratie, net als onze Paus Franciscus!

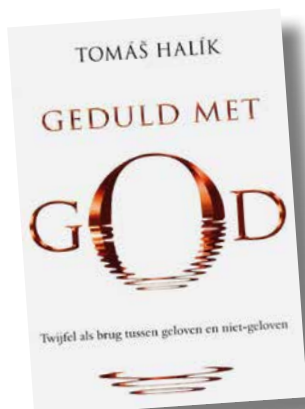
Wilt u meer weten over deze dag? Een uitgebreid verslag stond in het februari-nummer van 'Optocht'.

Werkgroep PCI Steenderen

Tomas Haliks kijk op geloof en ongeloof

Toen Jezus Jericho binnen kwam was er een man, een oppertollenaar, Zacheüs genaamd, die hem graag wilde zien. Hij wilde zien wie Jezus was, maar omdat hij klein van stuk was kon hij door de menigte niets zien. Daarom klom hij in een vijgenboom. Toen Jezus langs de vijgenboom kwam keek hij omhoog en zei: 'Zacheüs kom vlug naar beneden want vandaag wil ik in je huis verblijven'. Zacheüs ontving Hem met vreugde. De menigte zag het en begon te morren. Men zei: 'Bij een zondaar heeft hij zijn intrek genomen.' Maar Zacheüs kwam bij de Heer staan en zei:

'Heer, de helft van mijn vermogen schenk ik aan de armen.' Jezus zei: 'Heden is er heil over dit huis gekomen. Ook Zacheüs is een kind van Abraham. De Mensenzoon is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was.'

In zijn boek *Geduld met God* – bekroond met de Europese prijs voor het beste theologische boek – slaat de Tsjechische priester en schrijver Tomas Halik een brug tussen gelovigen en ongelovigen. De figuur van Zacheüs uit het Lucas Evangelie staat daarbij centraal.

Zacheüs is de twijfelende en zoekende buitenstaander die liever van afstand toekijkt dan enthousiast meedoet. Halik begrijpt de Zacheüissen van deze wereld. Hij begrijpt dat mensen aan de rand van de kerk zijn komen te staan of zelfs volledig daarbuiten. Zijn boek begint met de zin: Op veel punten ben ik het met atheïsten eens, vaak op bijna ieder punt, behalve in hun geloof dat God niet bestaat. Halik heeft veel sympathie voor de twijelaar en ongelovige. Twijfel en ongeloof zijn voor hem zelfs essentiële onderdelen van het geloof. In een van de hoofdstukken gaat hij nader in op de heilige Theresia van Lisieux. Deze vroeg gestorven en zeer devote vrouw kende in de weken voor haar dood een grote godverlatenheid. Ze zat in een diepe geloofscrisis en is zo ook gestorven. Een andere heilige die hij aanhaalt is Moeder Theresa: ook zij kende in haar leven lange tijden van twijfel waarin zij zich afvroeg of God er wel was. Je zou kunnen zeggen, aldus Halik, dat de hele Westerse cultuur in deze tijd te maken heeft met zo'n geloofscrisis: mensen 'zien' of ervaren God niet. Maar dat is niet erg, zo legt hij uit, juist deze twijelaars en ongelovigen kunnen ons duidelijk maken dat een geloof zonder problemen, zonder worsteling, zonder vragen en twijfel geen doorleefd en echt geloof is. Geloof dat geen twijfel kent, geen verlatenheid, geen donkere nacht van de ziel, is geen echt geloof, het is slechts ondoordachte zekerheid, een simpele

houvast met de werking van een knuffelbeer. Het is kitsch, geen levend geloof. Geloof dat geen twijfel kent leidt tot fanatisme en fundamentalisme. Geloof is altijd meer mysterie dan zekerheid. In een echt doorleefd geloof moet de twijfel en het ongeloof altijd meegaan. De kunst is om te volharden en geduld te hebben met God. En God, zo zegt Halik, komt tot ons als een mogelijkheid en een uitdaging. Tomas Haliks *Geduld met God* is een prachtig en inspirerend boek voor alle gelovigen, twijelaars en ongelovigen. En zeker een boek voor de hedendaagse katholiek die te midden van twijfel en ongeloof leeft: ongeloof en geloof horen bij elkaar en zij die aan de kant staan of weggelopen zijn kunnen ons wat leren net als zij van ons. Dat is toch eigenlijk een heel positieve boodschap.

Hans Limbeek

Ons Erfgoed wordt Onze Koren

ONS
ERFGOED

Op de achterpagina van deze *Onderweg* treft u een nieuwe rubriek aan: 'Onze Koren'. De rubriek 'Ons Erfgoed' is daarmee verleden tijd. We kijken met veel plezier terug op deze rubriek. Vanaf het allereerste nummer waarin we het Heiligenbeeldenmuseum presenteerden tot het vorige nummer met de begraafplaats van Hengelo, hebben we eigenlijk steeds heel mooie reportages gehad. Maar ja, zelfs in zo'n grote parochie als de onze heb je op enig moment de kerken en begraafplaatsen in beeld gehad.... Als redactie wisten we dat er iets anders moest komen. We hebben het gehad over impressies van Eucharistievieringen, over schilderijen en andere kunstvoorwerpen, over pastoors van vroeger, verschillende mogelijkheden. Tot iemand op het goede idee kwam om een ander stukje van ons erfgoed eens in de schijnwerper te zetten: onze koren. Koren zijn belangrijk voor ons als parochie. Ze maken bijeenkomsten extra feestelijk en ze verhogen daarmee ook zeker het aantal bezoekers van een viering. Het bekende gezegde 'Zingen is dubbel bidden' wordt daarmee dubbel waar.

Vanaf nu dus de rubriek 'Onze Koren' op de achterkant van *Onderweg*. Het eerste koor dat zich presenteert is Marinata uit Lochem, dat in september haar vijftienvig jarig bestaan viert. Alle koren zijn recentelijk benaderd met het verzoek zich in *Onderweg* te presenteren. Als parochie verkeren we in de gelukkige omstandigheid meer dan dertig koren in onze gelederen te hebben. Koren van heel verschillende ouderdom, stijl en omvang, van Gregoriaans tot Popmuziek. Wat een rijkdom, niet waar? We kunnen weer even vooruit, ik verheug me erop!

Theo Lam

Wil Matti: Je probeert de goedheid in mensen te laten groeien

Hij werd geboren in hartje Amsterdam. Hij bracht jaren door in Zuid Amerika, werkte voor het bisdom en vond toen, met veel genoeg, zijn plek in de Achterhoek. Pastoraal werker Wil Matti is een bedachtzaam man die veel heeft gezien, veel heeft meegemaakt en zijn ervaringen graag met je deelt. Een paar jaar geleden mocht ik in dit stijlvolle huis te gast zijn om Margriet te Morsche, de echtgenote van Wil te interviewen voor Onderweg. Nu zit ik bij Wil aan tafel en luister naar zijn verhaal, onderwijl af en toe kijkend naar een houten beeld met een Jacobsschelp.

“Ik ben geboren in september 1945 en dus een bevrijdings-kind” vertelt Wil. “Het thema bevrijding speelt een belangrijke rol in mijn leven, ik ben daar veel mee bezig. Dat gaat over bevrijding in de letterlijke zin, zoals in oost Europa, maar ook over bevrijding uit armoede, zodat mensen kunnen zijn wie ze zijn. Dat ze kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen.” In de loop van de avond wordt me duidelijk dat Wil weet waar hij het over heeft als hij over armoede praat. Hij leefde jaren als broeder in de sloppenwijken van Bolivia en Chili om de armsten der armen daar te helpen en heeft geleerd zaken in perspectief te zien. Maar zijn leven begon dus in Amsterdam, op de hoek van de Kalverstraat en het Spui, in het woonhuis boven de naaimachinewinkel van zijn vader.

“Als katholieke jongen ging je vanzelfsprekend naar de R.K. Jongheren school aan de Keizersgracht. Na de MULO heb ik een jaar of acht in de bedrijf van mijn vader gewerkt, maar dat was het niet voor mij. Ik kon er mijn ei niet kwijt, koos voor een andere richting en ging werken bij de Leo Stichting in Borculo. Tegelijkertijd volgde ik een opleiding aan de Sociale Academie. Het bleek niet zo eenvoudig om met de jongens in Borculo over religie te praten in die tijd. Mij werd wel gevraagd dat te doen en toen ben ik, naast mijn werk, een vierjarige opleiding aan de Theologische Hoge School Utrecht gaan volgen.”

In 1975 werd Wil lid van de Congregatie van de Broeders van Maastricht. Zijn doel was om naar Chili te gaan om met de armen daar te werken. Hij ging acht maanden naar Madrid om Spaans te leren, maar toen het zover was bleek Wil niet welkom in Chili. “Je moet weten, het was nog de tijd van Pinochet. Ik had tijdens mijn opleiding een scriptie over

Chili geschreven en kreeg geen visum. Ik was persona non grata geworden.” Wil liet zich niet uit het veld slaan en vertrok naar buurland Bolivia, waar hij ruim tien jaar tussen de armen woonde en werkte. Nadat in 1990 een einde kwam aan het tijdperk Pinochet kon hij alsnog naar Chili vertrekken waar hij toen nog twee jaar gewerkt heeft.

Wil Matti kan boeiend vertellen over zijn tijd in Zuid Amerika. Over baby's die uit pure armoede aan pleegouders gegeven werden omdat ze anders geen kans hebben te overleven. Over coca planten die een financiële reserve vormden, over mensen die diep gelovig zijn maar te arm om in de kerk te trouwen..... Maar ook over de vreugde, vriendschap, kerkvieringen met wel 1000 mensen. “Weet je dat daar het idee vandaan komt om onze Kruiswegvieringen op Goede Vrijdag anders vorm te geven? We organiseerden bijeenkomsten die steeds groter werden, mensen kwamen uit een gebied zo groot als de provincie Utrecht naar ons toe. Iedereen schreef op een briefje wat negatief was, wat slecht was, en dat verbrandden we. Na afloop kregen de mensen een

brandende paaskaars mee naar huis, als teken van het licht van Christus. Ik heb geleerd dat je vieringen aan moet passen aan de omstandigheden waarin je verkeert. Het gaat immers niet om de regeltjes, maar om de gedachte erachter. Daardoor wil je proberen de goedheid die in mensen is te laten groeien.”

Toen Wil terugkwam uit Chili besloot hij de Broeders van Maastricht te verlaten. In zijn tijd in Borculo had hij Margriet leren kennen en zij wilden gaan trouwen, wat ze in 1993 ook gedaan hebben. Wil kreeg een aanstelling bij het bisdom Utrecht werkte een jaar of acht aan M.O.V. en diaconie in verschillende parochies. In 2002 kwam hij als pastoraal werker naar Zutphen, waar hij teamleider werd en diaconie in zijn portefeuille had. Hoewel de samenvoeging van de verschillende parochies tot één parochie niet altijd makkelijk ging, kijkt Wil met tevredenheid terug op die periode. “De samenwerking in het team was, ook al waren we heel verschillende mensen, altijd goed. Het was een tijd van verandering en het was erg druk. Ik deed wel eens vijf uitvaarten in een week. Dat kon natuurlijk niet en toen zijn we dat met vrijwilligers gaan doen. We doen dat tot op de dag van vandaag zo en ik geloof dat het heel goed gaat.”

Op het eind van de avond komt het onderwerp pelgrimage ter sprake. Toen Wil in 2010 met pensioen ging, besloot hij met een groep mensen de pelgrimage naar Santiago de Compostella te gaan maken, 850 km wandelen vanaf Saint-Jean-Pied-de-Port. Hij vertelt: “Je hebt schoenen nodig, een rugzak en regenkleiding, maar minstens zo belangrijk is de spirituele bagage. Die moet er zijn bij vertrek of komen tijdens de reis.” Drie, vier, vijf verhalen komen er over dingen die hij heeft meegemaakt tijdens de voettocht. De ‘camino’ heeft indruk gemaakt en is een deel van hem geworden. Daags na dit interview vertrekt hij weer naar Roncesvalles, waar hij jaarlijks enkele weken is om als vrijwilliger passerende pelgrims te verzorgen. Heerlijk dagen vindt hij dat, met mooie verhalen. Mensen onderweg, Wil in zijn element.

Theo Lam

Effata

Iedere editie van Onderweg staan ze aangekondigd op de pagina van Zutphen: de Effata-vieringen, elke tweede zaterdag van de maand om 17.00 uur in de St. Jan in Zutphen.

Deze vieringen zijn parochieel, dus niet alleen bestemd voor de geloofsgemeenschap Zutphen.

Maar wat houdt 'Effata' nu eigenlijk in? Hoe wordt er gevierd? Wij vertellen u graag wat meer.

'Effata', de naam betekent: 'Ga open' (Marc. 7, 34).

Effata-vieringen hebben een meditatief karakter. Dit klinkt een beetje vaag, maar betekent in de praktijk dat er aandacht wordt besteed aan stilte en herhaling. De stilte is al merkbaar voor de viering van start gaat. Alle bezoekers zoeken een plek in de kring en wachten in stilte tot de viering begint. Deze stilte biedt mensen de kans om te bidden, om even een moment van rust te beleven.

Na de gong van de klankschaal, het aansteken van de Effata-kaars en een welkom beginnen we met een openingslied. Hierbij wordt vaak gekozen voor een kort lied dat enkele malen achter elkaar gezongen wordt: de eerste vorm van herhaling.

De tweede vorm van herhaling is het lezen van het evangelie. In iedere Effata-viering wordt deze tweemaal gelezen, vóór en na de overweging. Vaak luistert u na de overweging met heel andere oren naar hetzelfde verhaal. De overweging zelf kent stiltemomenten. Deze stilte stelt u in de gelegenheid om hetgeen de voorganger juist verteld heeft rustig te overdenken en mogelijk op uw eigen leven te betrekken. Hierna volgen de voorbeden, het Onze Vader en de vredeswens.

In het midden van de kring wordt met behulp van een symbool de thematiek van de viering weergegeven. Soms spreekt dat symbool voor zich, soms is een toelichting van een van de voorgangers wenselijk. Natuurlijk zingen we nog meer liederen en is er ook plaats voor gebed. Na een kleine drie kwartier sluiten we de viering af en praten we nog wat na met elkaar.

We hopen dat we u hiermee een goede indruk gegeven hebben van een Effata-viering. Natuurlijk wordt het op papier nooit zo duidelijk als in het echt. We nodigen u daarom van harte uit om eens langs te komen en zelf een Effata-viering mee te maken. We zien uit naar uw komst!

Namens de werkgroep Effata: *Stefanie de Bont*
Meer informatie: Gerry Spekkink, coördinator Effata,
e-mail: g. spekkink@12apostelen.nl

Vredesweek 50 jaar

De Vredesweek werd in 1967 voor het eerst georganiseerd door het IKV, een interkerkelijk vredesverband van negen kerken, waaronder het katholieke Pax Christi. Vijftig jaar Vredesweek... en nog steeds brandt de wereld.

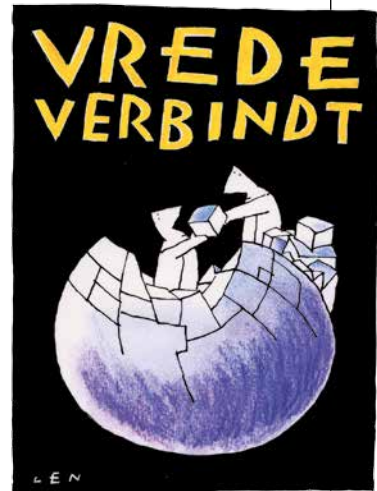
Ook de komende Vredesweek **(17 t/m 25 september)** maakt duidelijk hoe belangrijk het is op microniveau aan vrede te blijven werken.

Gewoon thuis, in eigen parochie, wijk, dorp of stad. Het huidige conflict in het Midden-Oosten is schrijnend terug te vinden in de Nederlandse huiskamers. De vluchtelingenstroom verdeelt de gemoederen. Het is blijkbaar moeilijk om open te staan voor elkaars verschillen en standpunten. Daarbij hoeven we niet de ogen te sluiten voor de problemen die zich aandienen als mensen massaal een beroep doen op opvang, terwijl zovelen zich een tweederangsburger voelen en het hoofd nauwelijks boven water kunnen houden.

En toch... als christenen mogen we onze afkomst niet verloochenen. We zijn namelijk allemaal kinderen van die Ene Schepper en broeders en zusters in ons gemeenschappelijk huis. We beseffen dat wij niet allemaal probleemloos door één deur kunnen, maar daarin ligt tevens de uitdaging om te blijven streven naar het goede en het vreedzame. Een proces dat van alle tijden is. Kijk in het Oude Testament naar het verhaal van Esau en Jacob: ze botsen al met elkaar in de baarmoeder. Maar ook zij keren zich uiteindelijk naar elkaar toe, gelouterd door het leven. Vanuit dit voorbeeld, dat in 'Pax Vieren' (de oude liturgiekrant) wordt uitgewerkt, zien we dat 'vrede verbindt'. Het is niet de makkelijkste weg. Het is eenvoudiger om tegenstellingen te verhullen of dood te zwijgen; nog erger is het om zondebokken te zoeken. Conflicten vragen moed en durf om bruggen te slaan en zo vrede steeds weer dichterbij te brengen. Zo verbindt vrede mensen.

In een groeiend aantal 'Ambassades van Vrede' zijn talloze mensen hiermee aan het werk en niet alleen tijdens de Vredesweek. Door met de vluchtelingen in gesprek te gaan, het samen-leven te leven en culturele gewoontes ter sprake te brengen – allemaal schakeltjes aan de ketting die vrede heet. Vrede is nu eenmaal niet vanzelfsprekend. We moeten er allemaal mee bezig blijven. Voor onze eigen toekomst moeten we laten zien dat het samen-leven anders kan. Laten we als kerken zoals het vijftig jaar geleden begon tijdens de Vredesweek plekken van vredes-verbinding zijn.

Ina van de Bunt-Koster, missiesecretaris

Kom naar de startbijeenkomst van onze parochie op zondag 4 september (10.00-13.00) in Zutphen!
(zie pagina 7 in deze Onderweg!)

Bedevaart naar de Heilige Deur in de H. Calixtusbasiliek te Groenlo

Op 8 december 2015 heeft paus Franciscus de Heilige Deur van de St. Pietersbasiliek geopend. Deze bronzen deur wordt alleen tijdens de Heilige Jaren geopend. Pelgrims die Rome bezoeken zullen door deze Heilige Deur de basiliek betreden. De symboliek van zo'n heilige deur gaat terug op Jezus zelf. In het tiende hoofdstuk van het Johannesevangelie noemt Christus zichzelf de Deur. Wanneer je door Hem binnen durft te gaan, vind je het echte leven en het blijvend geluk.

In Utrecht, Groenlo en Hengelo (Ov.) zijn op 13 december 2015 de drie Heilige Deuren van het Aartsbisdom Utrecht geopend. Mgr. Hoogenboom opende in Groenlo de Heilige Deur van de H. Calixtusbasiliek. Boven deze deur had pastoor De Jong de passende tekst uit psalm 130, vers 7. laten aanbrengen: 'De Heer is steeds barmhartig, zijn genade onbepaald.'

“De paus roept ons op een pelgrimstocht te maken naar één van de Heilige Deuren in Rome of – als dat niet mogelijk is – naar één van de Heilige Deuren in de eigen omgeving,” zo zei kardinaal Eijk kort voor hij de Heilige Deur opende. “Doel van deze pelgrimstocht is Gods barmhartigheid en concreet een volledige aflaat te ontvangen, maar ook om zelf in barmhartigheid te groeien.”

Alleen gedurende het jubeljaar zijn de Heilige Deuren geopend en wel tot 20 november 2016.

Betekenis Heilige Deur en aflaat

In de afgelopen tijd klonk geregeld de vraag naar de betekenis van die Heilige Deur, sommigen wisten dat men dan ook een aflaat kan verdienen.

Die Heilige Deur is er natuurlijk niet gewoon als een soort symbool dat die kerk bijzonder meedoet met de viering van het Heilig Jaar van de Barmhartigheid dat de Paus heeft afgekondigd. Die Heilige Deuren verwijzen zeker naar Jezus die van Zichzelf zegt dat Hij de Deur bij uitstek is. In het Johannesevangelie 10, 7 en 9 zegt Jezus: “Ik ben de Deur voor de schapen. Ik ben de Deur: als iemand door Mij binnenkomt, zal hij gered worden: hij zal in- en uitgaan en weidegrond vinden”. Het binnengaan door die Heilige Deur is eigenlijk binnengaan bij Jezus die ons

Zijn grote Barmhartigheid wil tonen. Die Heilige Deuren zijn bijzondere plekken waar men, als men ze bezoekt, een aflaat kan verdienen. De aflaat betekent dat alle zonden en alle straffen die daar aan vastzitten helemaal worden vergeven. De Paus noemt het “een werkelijke ervaring van de barmhartigheid van God, die ieder persoon tegemoet komt in het Gelaat van de Vader die ontvangt en vergeeft, de begane zonden volledig vergeeft”.

Aflaat verdienen

Natuurlijk krijg je dat niet door zomaar eens gezellig naar Groenlo, Utrecht of Hengelo (Ov.) te rijden en even door de deur te wandelen. Paus Franciscus schrijft in zijn brief dat er een aantal dingen gedaan moeten worden om die aflaat te verdienen: je moet biechten, de H. Mis bijwonen en ter Communie gaan, de geloofsbelijdenis bidden en bidden voor de intenties van de Paus. Letterlijk schrijft Paus Franciscus: “Het is belangrijk dat dit moment in de eerste plaats wordt verbonden met het Sacrament van Verzoening en met de viering van de Heilige Eucharistie, met een overweging over barmhartigheid. Het zal nodig zijn dat deze vieringen de geloofsbelijdenis bevatten en een gebed voor mij en de intenties die ik in mijn hart draag voor het welzijn van de Kerk en de gehele wereld”.

Bedevaart naar Groenlo

Als parochie zijn we gewend om op bedevaart te gaan naar o.a. Kevelaar of Lourdes, maar dit jaar is er de mogelijkheid om ook naar Groenlo te gaan. Bij voldoende deelname organiseren we een bedevaart naar de Heilige Deur in de H. Calixtusbasiliek in Groenlo op zondag 23 oktober 2016 van 9.30 tot 17.00 uur.

Programma :

9.30 uur	Vertrek met (eigen) auto bij de St. Jan in Zutphen
10.30 uur	Eucharistieviering; aansluitend biechtgelegenheid
13.00 uur	Lunch
14.00 uur	Middagactiviteit, nader te bepalen
15.30 uur	Plechtig Lof
17.00 uur	Terug in Zutphen

Begeleiding: Pastoor Harry Scheve en de diakens Anton Bos, Theo ten Bruin en Günther Oude Groen.

Kosten: **€ 15,00 per persoon;** inclusief koffie/thee, lunch en activiteit.

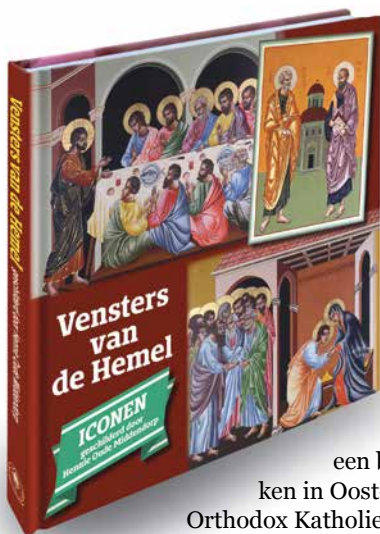
Opgave: **vóór 15 september 2016** bij het parochie-secretariaat bij voorkeur per email: secretariaat@12apostelen.nl of tel. 0575-711310. Met vermelding van uw naam, adres, tel.nr. en emailadres en of u met eigen auto komt en hoeveel mensen er dan mee kunnen rijden of dat u geen vervoer heeft en wilt meerijden.

Harry Scheve, pastoor

Marga Peters, pastoraal werker

Kom naar de startbijeenkomst van onze parochie op zondag 4 september (10.00-13.00) in Zutphen!
(zie pagina 7 in deze Onderweg!)

Een tocht langs honderd bijzondere beeldverhalen

Ja, zo kun je de wandeling noemen die je dit seizoen kunt maken in het Heiligenbeeldenmuseum in Kranenburg, bij Vorden. Als u een bezoek brengt aan dit museum maakt u kennis met circa honderd iconen. Dat zijn wonderschoon op houten panelen geschilderde afbeeldingen van heiligen of van een religieuze gebeurtenis uit het Oude of Nieuwe Testament.

Iconen zijn al vele eeuwen een belangrijk element in de kerken in Oost-Europese landen waar het Orthodox Katholieke geloof wordt beleden. Een icoon is daar een belangrijk onderdeel van het interieur van de kerk. Het wordt bij binnenkomst begroet met een buiging of met een aanraking met hand of mond. Of er wordt een kaars voor aangestoken. Iconen vormen voor de gelovigen als het ware een verbinding met het hemelse. Ze worden zelfs 'vensters van de hemel' genoemd.

Hoe komen die ruim honderd iconen in het museum in Kranenburg?

Er zijn mensen die, bijv. door een reis naar een land in Oost Europa, zo worden getroffen door de schoonheid en de wijding van die schilderijen dat ze er meer van willen weten. Zich er in verdiepen en dan ontdekken dat er ook in Nederland cursussen zijn om te leren hoe je op de traditionele manier iconen kunt schilderen. En die lessen gaan ze volgen.

Eén van hen is Hennie Oude Middendorp, wonend in Hengelo (Ov). Hennie bleek een bijzonder talent te hebben als schilder en heeft in tientallen jaren een collectie van rond de honderd prachtige iconen geschilderd, nu te bezichtigen in het heiligenbeeldenmuseum. Wie ze al heeft gezien is onder de indruk van zoveel stralende schoonheid. En we kunnen alleen maar zeggen: maak eens deze bijzondere wandeling om van al dit moois te genieten.

Er is ook een fraai boekwerk uitgegeven waarin alle circa honderd iconen in kleur zijn afgebeeld. Als u besluit tijdens uw bezoek ook donateur te worden van de Stichting 'Vrienden van de Kerk op de Kranenburg' dan ontvangt u als welkomstgeschenk - afhankelijk van uw bijdrage - een interessant boekje over de geschiedenis van de H. Antonius van Paduakerk, of het genoemde Iconenboek waarin ook alle iconen worden beschreven.

Het museum is de hele zomer tot eind oktober open op iedere dinsdag, donderdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur. De toegangsprijs is slechts € 4,- (kinderen tot 12 jaar gratis). Ruurloseweg 101, 7251 LD Vorden. Tel. 0575-55 64 88 alleen tijdens openingstijden.

Voor meer info zie onze vernieuwde website:
www.heiligenbeeldenmuseum.nl

Kom naar de startbijeenkomst van onze parochie op zondag 4 september (10.00-13.00) in Zutphen!
(zie pagina 7 in deze Onderweg!)

Willibrordprocessie 2016

De veertiende editie van de jaarlijkse Willibrordprocessie door de binnenstad van Utrecht vindt plaats op zondag 11 september 2016. De Willibrordprocessie "is een gebeuren waarbij we met een zekere trots publiekelijk getuigenis afleggen van ons geloof. Het gaat dus om een belangrijk moment voor het Aartsbisdom Utrecht en de Kerk van Nederland," aldus pastoor Huitink van de organiserende Salvatorparochie.

Het pastoraal team van de Salvatorparochie nodigt alle gelovigen, jong en oud, uit om deel te nemen aan deze processie. Pastoor Huitink: "Met de schrijn van Willibrord in ons midden groeperen wij ons rond de Apostel van Nederland. Samen laten wij in vrijheid de vreugde van ons geloof zien. De processie getuigt van onze verbondenheid met Christus, met elkaar en met allen die in Zijn geest leiding geven aan de christelijke gemeenschap.

Wij hopen dat de Willibrordprocessie voor alle deelnemers alsook voor de stad Utrecht en alle christenen in ons land een blij geloofsgetuigenis mag zijn. Wij tonen hiermee aan dat wij geen gemeenschap vormen die in zichzelf opgesloten is, maar dat wij leven vanuit een geloof dat - letterlijk - de straat op durft te gaan, opdat velen Jezus Christus en Zijn Evangelie mogen kennen, in verbondenheid met heel de Kerk, in navolging van Willibrord."

Deelnemers aan de processie verzamelen zich om 15.45 uur rond het beeld van de H. Willibrord op het Janskerkhof. Om 15.50 volgt het opstellen op het Janskerkhof, waarna om 16.00 uur de processie begint. Bij het passeren van de processie zullen de klokken van de protestantse Domtoren luiden. De stoet vervolgt de route via het Domplein richting de kathedrale kerk van St. Catharina (Lange Nieuwstraat 36), waar rond 16.45 uur de afsluitende vesperviering is. Na afloop zijn alle processiegangers welkom voor koffie en een glas om gezamenlijk dit gebeuren af te sluiten in het Bonifacius huis (Nieuwegracht 61, de voormalige pastorie achter de kathedraal).

Bisschop(pen), priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers die meelopen, zijn vanaf 15.00 uur welkom in het Ariënsinstituut (Keistraat 9), waar zij zich ook kunnen omkleden. Zij stellen zich om 15.45 uur in de Keistraat achter de schrijn op en lopen in stille processie naar het Janskerkhof. De achtergelaten kleding zal naar de sacristie van de kathedraal worden gebracht.

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Tengnagelshoek 10a, 7201 NE Zutphen, 0575-527080, info@stjan-emmanuel.com

Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.

Rekeningnr.: NL76INGB0000887463

t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel

Redactie: scpellemans@hotmail.com

Locatieraad

B. Wessels, vz., 520318; R. Biezeman, pm., 785879;

B. van der Krabben, secr., 529137;

H. Heuver, gebouwen, 521620.

Pastoraatgroep

vacatures

Oproep dameskoor

Het dameskoor van de St. Jan in Zutphen is dringend op zoek naar dames, die graag willen zingen bij diensten in de St. Jan op zondag (± 1 x per maand), en bij "Rouw en Trouw" diensten. Het huidige koor bestaat uit 6 sopranen en 4 alten. De repetitie is op maandagmiddag van 13.15 uur tot 14.15 uur in het Parochieel Centrum (PCM). Het is echt niet moeilijk en we leren bovendien iets over muziek. Wij doen onze best, om iedere keer nieuwe liederen in te studeren. Dus saai is het ook niet. Na de repetitie praten we nog wat na bij de koffie of thee. Als u het leuk vindt om mee te zingen, kom dan eens kijken hoe we bezig zijn. Neem gerust eens contact op met onze voorzitter mevrouw Tinie Legebeke, telefoon 0575-519695.

Wij willen u graag ontmoeten.

Dameskoor St. Jan.

Van Grote Waarde!

Op 28 juni jl. is in het Parochieel Centrum 'Mariaschool' (PCM) afscheid genomen van enkele vrijwilligers. Gelukkig in een goede gezondheid. Samen méér dan 60 dienstjaren als betrouwbare vrijwilliger. Indrukwekkend. Met dank voor alle zorg en inzet! Dit was ook een goed moment om stil te staan bij het belang van vrijwilligers voor onze geloofsgemeenschap en de verbonden organisaties. Vaak leveren zij helemaal 'voor niks' onmisbare diensten en bijdragen aan iets wat groter is dan zijzelf. Daarbij kunt u zich van alles voorstellen: koffie schenken, maaltijdverzorging, ouderenzorg, administratie,

schoonmaak of interieurverzorging, onderhouds- en restauratiewerk, bloemdecoratie, kosterswerk, koorlid, muziek maken, bestuurswerk, enz. enz. Het is goed om daar even over door te denken. Want onze gemeenschappen kunnen niet meer zonder Vrijwilligers (met een hoofdletter). Zou het ook iets voor u kunnen zijn? Hoe vaak, wanneer en voor welke taken is in overleg met elkaar te regelen. Iedere bijdrage is welkom. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de locatieraad.

Oproep KBO

De vereniging Katholieke Bond voor Ouderen voor Zutphen en Omstreken zoekt een secretaris (m/v) voor haar bestuur. De huidige secretaris treed terug vanwege zijn leeftijd. De werkzaamheden zijn beperkt tot uitsluitend secretariële zaken zoals ontvangst van brieven en indien nodig het opstellen van brieven en de verzending hiervan. Het bijhouden van archief en het welkom heten van nieuwe leden. Het bestuur vergadert ongeveer vijf tot zes keer per jaar. Heeft u belangstelling neem dan contact op met de heer Th. Engelen, van Suchtelenstraat 43 7203 DD Zutphen, tel. 0575-518220 of e-mail: engelen-og@kpnmail.nl

Vooraankondiging Vrienden van de St. Jan

Op zondag 27 november 2016 zullen de Vrienden van de St. Jan en haar orgels het 200-jarig bestaan van de kerk vieren met een concert. We zullen ook in de viering van 11.15 uur bij deze mijlpaal stilstaan en het voorlopig plan is om de kerk extra open te stellen gedurende de middag. Indien iemand nog goede ideeën heeft voor de viering van dit hoogtepunt, laat het ons horen.

Namens de Vrienden Loe van der Hoeven en namens de locatieraad Ben van der Krabben

(v.l.n.r.) Reini Vennegoor, Hanny Nijhof en Marietje Nijkamp

Intenties

28/8: 60-jarig huwelijk fam. Zieverink-Berentsen; **11/9:** Hendrikus Johannes Gerardus Wientjes; **9/10:** Hendrikus Johannes Gerardus Wientjes; **16/10:** Gerhardus Wilhelmus Jansen en Maria Jansen Snelder; Gerard Jansen.

Familieberichten

Overleden

24/5: Maria Antonia Jacoba Mussies-Janssen, 82 jaar.

21/7: Hermina Johanna Theodora van der Kuil-Rietman, 90 jaar.

Gedoopt op 12 juni

Sanne Anne Marie Esselink, dochter van Walter Esselink en Angeline Roelofs, zusje Van Maik en Lisa.

Katrijn Senly Doortje van der Heiden, dochter van Sjors van der Heiden en Senly van der Heiden -Tiemessen, zusje van Mees, Plien en Pelle.

Lynn Evi Maria Noren, dochter van Berry Nooren en Diana Nooren -Pitz, zusje van Anna Isabella en Roosmarijn.

Kamiel Marijn van Dijk, zoon van Gert-Jan van Dijk en Wendie Derks, broertje van Merel en Jasmijn.

Angelino Gerard Derk Chris van Beem, zoon van Ruben van Beem en Priscilla Pinkster.

Mirre Severin, Dochter van Huub Severin en Kristel Severin-Scholten, zusje van Iris en Evi.

Effataviering

Op 10 september en 8 oktober is er een Effataviering om 17.00 uur in de St. Jan. In deze meditatieve vieringen wordt afwisselend gebruik gemaakt van symbolen, zang, overweging, gebed en andere vormen van verdiepen en bezinning. (zie ook pagina 10)

Kerkdiensten Gelre Ziekenhuis (10.30u)

28/8: pastor H. Hase; **4/9:** dhr. H. Dijkman; **11/9:** pastor R. Rijk; **18/9:** ds. K. Bentveld; **25/9:** pastor H. Heling; **2/10:** ds. K. Bentveld; **9/10:** pastor H. Hase; **16/10:** ds. P. Wiersum.

Kerkdiensten Vredeskapel-GGNet (10.30u)

28/8: R. Baauw; **4/9:** R. Rijk; **11/9:** M. van de Meer; **18/9:** R. Baauw; **25/9:** L. van Wijk; **2/10:** L. van de Kam; **9/10:** G. Spekkink; **16/10:** P. den Dulk.

Taizéviering

Op zondag 16 oktober om 19.00 uur vindt er in de Martinuskerk te Warnsveld een oecumenisch avondgebed plaats.

H. Andreas - Brummen

Primulastraat 2, 6971 AZ Brummen; 0575-561403
Postadres: Oude Eerbeekseweg 1; 6971 BL Brummen
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
Redactie: fam.jansen@kickmail.nl

Locatieraad

S. van Geffen; secr. 566533; Johan Waanders
Laurens Mul

Buitenviering

Op zondag 26 juni was er op de speelplaats van de St. Pancratiuschool een viering georganiseerd. Rond de 45 parochianen woonden deze mooie viering bij. Af en toe werd er met een benepen blik naar de donkere grijze lucht gekeken, maar God was met zijn "kwiebussen" want er kwam geen spatje naar beneden. Het thema voor deze viering was "Wat is er nodig om Jezus te volgen". Voorganger pastor Marga Peters nam een rugzak mee naar de preekstoel.

Tijdens de overweging vertelde ze over de vakantieperiode, 'er moet dan altijd nog zoveel', afsluiting van sportclubs, school, werk. Er moet tijd zijn voor het inpakken van je koffer, je voorbereiden op de reis. Kinderen moeten helemaal niets, zij kunnen alles prompt laten vallen en loslaten. Volwassenen zouden een voorbeeld kunnen nemen aan kinderen. Laat alles eens los, maak je hart eens leeg, gooi alle ballast eens weg. Pastor Peters had een zilveren hart bij zich waar de parochianen teksten uit konden halen om

'overboord te gooien', o.a. angst, onvrede en irritaties. Maar de wens van haar was ook om dit niet alleen voor de vakantie te doen, maar om hier vaker aandacht aan te geven. "Kijk eens om je heen, kijk eens om naar je naasten".

Het Andreaskoor had voor deze speciale viering mooie liederen ingestudeerd en dit kwam ook prachtig tot zijn recht. Het koor zong: Vrede gaat hier van hand tot hand. Vrede wil thuis zijn in ieders hand, vrede van mens tot mens, Gods harte wens.

De wolken bleven dreigen, maar toen het koor het Zonnelied van St. Franciscus zong begon de zon te schijnen. Broeder zon, uw zinnebeeld de gouden bron.

Die uitstraalt over alle volken en zuster aarde die ons voedt en kruid en bloemen groeien doet.

Na de viering was er tijd voor koffie met wat lekkers waar veel parochianen bij aanwezig bleven. Een geslaagde viering die zeker voor herhaling vatbaar is.

NB, bij thuiskomst begon het te regenen!
Jolanda Jansen

Verslag parochieavond Brummen 23 juni 2016

Velen kwamen af op de uitnodiging van het pastoraal team. De zaal in Concordia liep behoorlijk vol met parochianen. Bijna iedereen van het Breed Parochieel Team (pastores, parochiemedewerkers en diakens) was present. Het thema voor de avond was de toekomst. Hoe blijven wij een vitale geloofsgemeenschap? Dat is aan ons, maar het Breed Parochieel Team biedt daar graag hulp bij aan.

Pastoor Scheve trapte af met een openingsgebed. Hij noemde het Zonnelied en bood aan daar in het Andreashuis met ons over te willen praten. Het toeval wilde dat het Andreaskoor dat lied in de buitenviering van 26 juni ook geprogrammeerd had. Pastor Jaap van Kranenburg leidde het inhoudelijke deel van de avond.

De bedoeling was dat we met elkaar over ons geloof kwamen te spreken, en wat ons daarin raakt. Het ging om het zoeken naar en het delen van mooie gebeurtenissen die aan ons geloof vast zitten buiten het kerkgebouw om. Dit deden we eerst in tweetallen -iedereen vertelde een mooie geloofservaring - en daarna in groepen. De groepen kozen ieder een of twee van de mooiste verhalen en bespraken die verder.

Wat is er nodig om dergelijke ervaringen te delen, vast te houden en mogelijk te maken? De drie parochiemedewerkers formuleerden uit de resultaten de eerste voorzichtige conclusies. Maar meer nog dan de conclusies stond het proces centraal. We kwamen als gemeenschap samen en deelden ons geloof en diepten het zodoende uit. Het is niet eenvoudig om met elkaar in gesprek te raken over ons geloof, maar het ging ons toch goed af. Er is zeker behoefte aan geloofsverdieping. Het was mooi om de betrokkenheid van het BPT (Breed Parochieel Team) te proeven en samen op te trekken op weg naar de toekomst van onze Brummense gemeenschap.

De avond was geen eenmalige gebeurtenis, want aan de toekomst blijven we bouwen en ons vaarwater is nog onbestendig. We zien een volgende uitnodiging tegemoet. Misschien in ons eigen Andreashuis?

De locatieraad

Andreaskoor

Data medewerking aan vieringen (voorlopig):

4 september om 10.00 uur openingsviering met de gezamenlijke koren in de St. Jan.

18 september oecumenische viering in de Oude of Pancratiuskerk te Brummen.

9 oktober om 11.15 uur zingt het Andreaskoor in de viering in de St. Jan.

Ouderenmiddagen

Donderdagmiddag 15 september uitstapje naar het "Hoge Land" in Beekbergen. Maandagavond 10 oktober bij Bakkerij Brummens Puur, op uitnodiging van bakker Jan Teeselink.

Opening Andreashuis

Op woensdagmorgen 27 juli is het Andreashuis geopend, rond de 35 parochianen waren bij deze viering aanwezig. Iedereen was onder de indruk van de mooie ruimte en van de hoeveelheid werk die er de afgelopen tijd is verzet. In de volgende Onderweg een uitgebreider verslag met foto's!

Oecumenische vieringen

Hengelo: Willibrordkerk: zaterdag 10 sept., 19.00 uur: Noaberviering
Lochem: Witte Kerk: zondag 11 sept. en 9 okt., 19.00 uur: Taizéviering

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, 1e vrijdag van de maand, 9.30 uur.
Brummen: Tolzicht, donderdag in de even week, 16.00 uur.
Hengelo: De Bleijke, 3e donderdag van de maand, 19.00 uur.
Hengelo: De Bleijke, 4e vrijdag van de maand, Oec.viering, 19.00 uur.
Lochem: Gudula, zorggroep St. Maarten, 1^e vrijdag van de maand, 10.15 uur.
Lochem: De Hoge Weide, in het Stilte Centrum, 2^e woensdag van de maand, 15.30 uur.
Ruurlo: De Bundeling, 1^e vrijdag van de maand, 10.30 uur.
Vorden: Het Wehmepark, vrijdag, Oec. weeksluiting, 19.00 uur.
Zutphen: IJsselflat, 2^e dinsdag van de maand, 10.00 uur, .

Vieringen door de week

Borculo: O.L.V. Tenhemelopneming-kerk, laatste dinsdag van de maand, 10.00 uur.
Brummen: Andreashuis, iedere woensdag 9.30 uur.
Drempt: H. Willibrordkerk, laatste vrijdag van de maand, 9.30 uur.
Lochem: H. Josephkerk, 1^e donderdag van de maand, 10.00 uur.
Olburgen: H. Willibrordkerk, 1^e vrijdag van de maand, 15.00 uur.
Ruurlo: H. Willibrordkerk: dinsdag 4 oktober, 10.00 uur .
Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, 's woensdags, 9.30 uur.

Rozenkrans bidden

Borculo: O.L.V. Tenhemelopneming-kerk: woensdag 12 okt., 19.00 uur.
Brummen: Andreashuis: iedere maandag om 19.00 uur.
Drempt: H. Willibrordkerk: 12 oktober 19.00 uur .
Keijenburg: H. Johannes de Doperkerk, iedere woensdag om 19.00 uur, niet op 5 oktober.
Zutphen: H. Johannes de Doperkerk: ieder dinsdag in oktober, 19.00 uur.

Doopvieringen

Met ingang van het nieuwe werkjaar 2016-2017 is de doopvoorbereiding parochieel georganiseerd. Deze voorbereiding is **verplicht** en wordt gegeven door de parochiële werkgroep doopvoorbereiding. Daarnaast is er een **tweede** bijeenkomst, waarin de doopouders kennismaken met de doopheer. Het dopen zal in principe plaatsvinden in een reguliere weekendviering, maar kan bij meerdere dopelingen ook in een aparte doopviering op dezelfde dag plaatsvinden. U kunt uw kind aanmelden voor het dopen uiterlijk 10 dagen voor de doopvoorbereidingsdatum bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl .

Doopdatum	Doopvoorbereiding	Plaats	Kerk
Zo. 25 sept. 2016	di. 13 sept. 2016	Lochem	H. Joseph
Za. 1 okt. 2016	di. 13 sept. 2016	Vorden	Christus Koning
Za. 15 okt. 2016	di. 13 sept. 2016	Borculo	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 16 okt. 2016	di. 13 sept. 2016	Zutphen	H. Johannes de Doper
Zo. 16 okt. 2016	di. 13 sept. 2016	In de vijfslag	nader te bepalen
Zo. 6 nov. 2016	di. 13 sept. 2016	Hengelo	H. Willibrord
Zo. 29 jan. 2017	do. 19 jan. 2017	Zutphen	H. Johannes de Doper
Zo. 5 feb. 2017	do. 19 jan. 2017	Keijenburg	H. Johannes de Doper
Zo. 19 feb. 2017	do. 19 jan. 2017	Joppe	O.L.V. Tenhemelopneming
Zo. 7 mei 2017	do. 20 april 2017	Lochem	H. Joseph
Zo. 14 mei 2017	do. 20 april 2017	Ruurlo	H. Willibrord
Zo. 21 mei 2017	do. 20 april 2017	in de vijfslag	nader te bepalen
Zo. 28 mei 2017	do. 20 april 2017	Zutphen	H. Johannes de Doper
Zo. 18 juni 2017	do. 20 april 2017	Keijenburg	H. Johannes de Doper

Koorrooster (voor zover bekend)

Baak:	Dames- en Herenkoor	alle vieringen
Borculo:	Parochiekoor	28 aug.; 18 sept.; 8-15 okt.
	Stemmig	10 sept.
Drempt:	Willibrordkoor	11-25 sept.; 1-5-16 okt.
Hengelo:	Willibrordkoor	
Joppe:	Parochieel Koor	
Keijenburg:	Parochiekoor	11 sept.; 2-9 okt.
	Herenkoor	16 okt.
	2Gether	18 sep.
Lochem:	Gemengd Koor	28 aug.; 11-25 sept.; 2-9 okt.
	Marinata	18 sept.; 16 okt.
Olburgen:	Parochiekoor	11-18 sept.; 2-16 okt.
Ruurlo:	Gemengd Koor	27 aug.; 17 sept.; 4-9-16 okt.
	Markant	24 sept.
Steenderen:	Gemengd Koor	alle vieringen
Vierakker:	Kerkkoor	alle vieringen
Vorden:	Cantemus Domino	28 aug.; 3-25 sept.; 9 okt.
	Vokate	18 sept.; 1 okt.
Zutphen:	Gemengd Koor	28 aug.; 25 sept.
	Dameskoor	18 sept.
	Capella St. Jan	11 sept.
	Vocal Chords	2 okt.
	Greg. Getijdenkoor	2 okt. 17.00 uur
	Andreaskoor Brummen	9 okt.
	Schola	16 okt.
	Parochie Projectkoor	4 sept.

Kindernevenviering

Vierakker: H. Willibrordkerk, zondag 18 september; 2 en 16 oktober, 9.30 uur.
Zutphen: H. Johannes de Doperkerk: zondag 4 september, 10.00 uur.

Mariavieringen

Drempt: H. Willibrordkerk: woensdag 5 okt., 19.00 uur; Lof.
Steenderen: H. Willibrordkerk: Maandag 10 okt., 19.00 uur.
Zutphen: H. Johannes de Doperkerk: zondag 2 okt., 17.00 uur; Vesper.

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO
za 27/08 MIVA		Vieringen in het Andreashuis					19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt
zo 28/08 22e zondag door het jaar	11.15 uur Euch. H. Scheve G. Oude Groen	woensdag 25 aug. 9.30 uur Euch. H. Scheve	9.30 uur WCV G. Oude Groen	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV M. Peters	
za 03/09	15.30-16.15 uur Aanbidding & Biecht				18.30 uur WCV M. Peters		
04/09 23e zondag door het jaar	10.00 - 12.30 uur PAROCHIE- DAG	←	←	←	←	←	←
za 10/09	17.00 uur Effata viering	woensdag 7 sept. 9.30 uur WCV werkgroep				19.00 uur Eucharistie H. Scheve	
zo 11/09 24e zo. d. h. jaar Ziekenzondag	11.15 uur Eucharistie J. Hulshof		9.30 uur Eucharistie J. Hulshof	9.30 uur Familieviering werkgroep	Ger. Kerk 10.00 uur Oec.v. G. Spekkink		geen viering
wo 14/09 Kruisverheffing	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV J. van Kranenburg					
za 17/09 Begin Vredesweek			19.00 uur Eucharistie H. Scheve				19.00 uur Eucharistie J. Leisink
zo 18/09 25e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie P. Westerman	Oude Kerk 10.00 Oec. Viering werkgroep		9.30 uur WCV 25j. Marinata werkgroep	9.30 uur Eucharistie J. Hulshof	9.30 uur WCV werkgroep	
za 24/09		woensdag 21 sept. 9.30 uur WCV M. Peters					19.00 uur WCV A. Bos
zo 25/09 26e zondag door het jaar	11.15 uur Familieviering H. Scheve A. Bos	woensdag 28 sept. 9.30 uur WCV A. Bos	9.30 uur WCV T. ten Bruin	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Oec. viering M. Storteler	
za 01/10	15.30-16.15 uur Aanbidding & Biecht				18.30 uur Eucharistie H. Scheve		19.00 uur Anders Vieren
zo 02/10 27e zondag door het jaar	11.15 uur Euch. P. Westerman 17.00 uur Mariavesper	woensdag 5 okt. 9.30 uur WCV J. van Kranenburg	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep		9.30 uur Eucharistie H. Scheve	
za 08/10	17.00 uur Effata viering					19.00 uur WCV J. van Kranenburg	
zo 09/10 28e zondag door het jaar	11.15 uur Euch. H. Scheve T. ten Bruin		9.30 uur WCV J. van Kranenburg	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	9.30 uur WCV M. Storteler		9.30 uur Eucharistie H. Scheve
za 15/10		woensdag 19 okt. 9.30 uur Anders Vieren	19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	13.30 uur 50j. Huw.viering H. Scheve		19.00 uur WCV G. Oude Groen	
zo 16/10 29e zondag door het jaar	11.15 uur Eucharistie J. Hulshof			9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Anders Vieren		9.30 uur WCV werkgroep

LEGENDA:

Euch.: Eucharistieviering

WCV: Woord- en Communieviering

WD:

Woorddienst

Oec.viering:

Oecumenische viering

EHC:

Eerste H. Communieviering

Voor andere vieringen en het koorrooster zie bladzijde 13

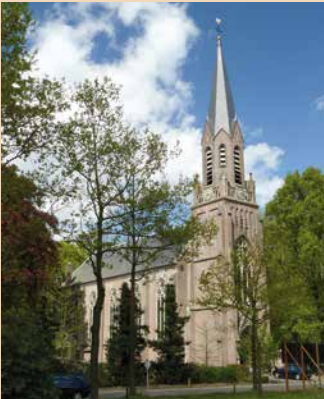

HENGELO	KEIJENBORG	BAAK	DREMPT	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
		19.00 uur Eucharistie H. Scheve					za 27/08 MIVA
9.30 uur WCV L. van de Kam	11.00 uur Eucharistie F. Zandbelt		geen viering	9.30 uur Eucharistie J. Leisink	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV T. ten Bruin	zo 28/08 22e zondag door het jaar
				vrijdag 2 sept. 15.00 uur Euch. Dorothea Visser		17.00 uur Eucharistie J. Hulshof	za 03/09
←	←	←	←	←	←	←	zo 04/09 23e zondag door het jaar
						17.00 uur WCV werkgroep	za 10/09
9.30 uur WCV J. van Kranenburg	11.00 uur WCV J. van Kranenburg	9.30 uur WCV M. Peters	9.30 uur Eucharistie J. Leisink	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur WCV werkgroep		zo 11/09 24e zo. d. h. jaar Ziekenzondag
							wo 14/09 Kruisverheffing
							za 17/09 Begin Vredesweek
10.00 uur Oec.viering L. van de Kam	11.00 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering	geen viering	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	zo 18/09 25e zondag door het jaar
					19.00 uur Eucharistie H. Scheve	17.00 uur WCV G. Oude Groen	za 24/09
9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	Halle 9.30 uur Oec.viering werkgroep	9.30 uur WCV A. Bos	9.30 uur Anders Vieren	geen viering		10.00 uur Oec. viering werkgroep	zo 25/09 26e zondag door het jaar
		13.00 uur KERMIS H. Scheve	19.00 uur WCV M. Peters			17.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	za 01/10
9.30 uur Eucharistie P. Westerman	11.00 uur Rozenkransviering M. Peters			9.30 uur WCV M. Peters	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Woorddienst werkgroep	zo 02/10 27e zondag door het jaar
		19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt				17.00 uur WCV werkgroep	za 08/10
→	met GG Hengelo 10.00 Anders Vieren G. Spekkink		geen viering	vrij 7 okt. 15.00 uur Euch. Dorothea Visser	9.30 uur WCV T. ten Bruin		zo 09/10 28e zondag door het jaar
							za 15/10
9.30 uur WCV werkgroep	11.00 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering	Voor Drempt St. Joriskerk 10.00 Oec. A. bos	9.30 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie H. Scheve	9.30 uur Eucharistie J. Hulshof	zo 16/10 29e zondag door het jaar

Kerkradio via Internet

U kunt de viering rechtstreeks beluisteren via het internet: www.pvgz.nl.
Dit geldt niet alleen voor de reguliere vieringen. Ook huwelijksvieringen,
avondwakes en uitvaartdiensten zijn hier te beluisteren.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad

J. Wagenmans, vz., 493396; L. Hesselink-Robail, secr.,
492699; J. Roes, pm., 490711; W. Noordman, 492627;
P. Wolbert, 494131 of 06-52368101.

Pastoraatgroep

B. Haarman, 431400; C. Tenholter, 492392;
G. Wijnands, 06-53227452, A. Wijffels, 490752;
P. Wolbert, 494131 of 06-52368101.

Familieberichten

Overleden:

De heer Henricus Jacobus Josephus van den Biesen, weduwnaar van Jkvr. Theresia Petronella Mathilde Maria von Fissene op de leeftijd van 97 jaar.

Pastoor Wilhelmus Johannes Joseph Grondhuis, priester van het aartsbisdom Utrecht op de leeftijd van 94 jaar.

De heer Maurits Arnold Jacob Marie van Hövell tot Westervlier op de leeftijd van 35 jaar.

In Memoriam Maurits van Hövell tot Westervlier

In de afgelopen 4 jaar heeft Maurits met plezier meegeholpen de buitenkerststal te bouwen. Hij bracht altijd zijn eigen kruiwagen en gereedschap mee. Ik denk dat hij het best gezellig vond met de hele groep. Maurits dronk altijd een kopje thee. Trots bracht hij op een zaterdag een grote schaal met heerlijk kerstbrood mee, dat was overgebleven van de jacht, vertelde Maurits. Moeders had gezegd: Neem dit maar mee voor bij de koffie! Heel aardig en smakelijk. We hebben er van genoten.

De werkgroep Buitenkerststal is een goede werker verloren, dat is jammer! Rust in vrede, Maurits.

Koffie-ochtend

Na een pauze in de zomermaanden beginnen we in september weer met een frisse start met onze koffie-ochtenden voor ouderen op woensdagmorgen. Eénmaal in de twee maanden komen we samen in de pastorie naast de kerk. Ik hoop dat u het een beetje gemist hebt. De eerstvolgende ochtend van het nieuwe seizoen is op woensdag 7 september a.s. De laatste keer in mei was er een film, we hadden toen niet veel tijd voor een gesprek. Daarom op deze eerste ochtend kunnen we praten over de onderwerpen van de afgelopen maanden en over de komende periode. Natuurlijk ook over alles wat ter tafel komt.

Iedereen is van harte welkom en zoals vanouds gaan we er weer een gezellige ochtend van maken. Om 10.00 uur is de koffie klaar. We vinden het fijn als we weten op hoeveel mensen we kunnen rekenen en ook als u opgehaald wilt worden, graag een telefoontje. Puck Vork: 0575 – 490500 of Janny Engelsman: 0575-490434. Tot ziens op de zevende september!

Rozenkrans bidden in de oktobermaand

Op vier avonden in oktober bent u welkom voor het bidden van de rozenkrans. Aanvang 19.00 uur in onze kerk te Joppe. We sluiten hiermee aan bij de uitnodiging van de kerk, stil te staan bij de geheimen van dit gebed: de blijde, de droevige, de glorievolle en lichtende geheimen. We bidden tot Maria, zij is immers de Moeder van de Heer, zijn Moeder, onze Moeder. In het bidden van de rozenkrans overwegen wij de rijkdom van het evangelie. Wij bidden op dinsdagavond 4, 11, 18 en 25 oktober de rozenkrans. Ook zonder eigen rozenkrans bent u welkom om mee te bidden, te mediteren, te luisteren, kortom aanwezig te zijn. U bent van harte welkom!

Familieviering

Op zondag 9 oktober 2016 is er om 9.30 uur een familieviering. Wederom zal het kinderkoortje haar medewerking verlenen. Voorganger is de heer Jaap van Kranenburg. Kom(t) je/u ook om er samen een mooie viering van te maken?

Ontmoet Marijke Heeren

‘Ik ben Marijke. Iemand die door het leven behoorlijk in de mangel is genomen, maar ik krabbel altijd weer overeind.’, kopt Marijke erin naar aanleiding van de vraag ‘Wie ben je?’. We hebben een gesprek rondom de mooie maar toch ook moeilijke vraag ‘Wie ben je?’. De vraag vulde onze avond.

Marijke is lector van onze geloofsgemeenschap. Ze is in 1947 geboren in een weeshuis te Utrecht en is als tweejarige liefdevol opgenomen door het kinderloze echtpaar Jansen op de Haar. Echter, zegt Marijke: ‘Ik ben een onecht kind. Ik werd nagewezen. Deze pijn heeft me mede gevormd’. De zwartste bladzijde in haar leven is wel het verlies van haar zoontje Lodewijk op 5-jarige leeftijd. Een lichtpuntje daarentegen is de ontmoeting met haar halfzus Mieke.

Naast de liefde voor de boekenzaak zijn er haar zonen Tjeerd en Floris waar haar zorg naar uit gaat. Eind 2016 nam Marijke afscheid van haar Bruna winkel in Colmschate en mag ze eindelijk genieten van haar vrije tijd. De wens is dat de Liefde haar mag leiden in de nieuwe fase van haar leven. Zou u meer willen weten ‘Wie is Marijke?’, lees dan verder op de site www.rkkerkjoppe/marijke

De ziel van onze kerk wordt gevormd door mooie en bijzondere mensen, die ieder op zich zo verweven zijn met onze kerk dat ze er om zo te zeggen de levende stenen van zijn. In de rubriek Ontmoet maakt u kennis met een persoon uit onze geloofsgemeenschap Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming. Wat verbindt hen met Joppe en wat doet het geloof met hen. Vervolgens wordt hen gevraagd het stokje aan een ander door te geven en dat gebaar verbindt ons met elkaar.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl

Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: gjvaarwerk@kpnmail.nl

Locatieraad

A. Schilderincx, vz., 251115; G. te Vaarwerk, secr., 462882;
F. Wildemors, pm., 256242.

Pastoraatgroep

L. Doornbos, 280330; Th. van Huijstee, 258442;
B. Hemmer, 257791.

Wij nodigen een ieder uit, die nu en in het verleden met Marinata verbonden is geweest, om deze themaviering bij te wonen, maar ook parochianen, familieleden en andere belangstellenden uit heel ons parochieverband en daarbuiten. Na de viering is er gelegenheid om bij te praten onder het genot van een kopje koffie of thee en/of een glaasje limonade, uiteraard met iets lekkers erbij. Mocht u een cd besteld hebben, wilt u deze dan na de viering ophalen en € 7.50 (graag met gepast geld) betalen? Wij begroeten u graag op 18 september om 9.30 in onze St. Joseph-kerk om samen dit heuglijke feit te vieren. Van harte welkom!

Namens Marinata, Elly van Lith.

Oiko-event

Het was droog, 19 juni. We voelden ons gezegende mensen. Er was zelfs een niet voorspeld zonnetje. Tegen tien over één stroomde het Openluchttheater van Lochem vol met bekenden en onbekenden uit Barchem, Lochem, Laren en Harfsen. Bijna zeshonderd mensen hadden even over half twee plaatsgenomen op de tribunes toen Jan Leijenhorst de viering 'Als de hemel valt' opende. Het verhaal draait om een buurtvereniging, waar op het vorige buurtfeest iets gruwelijk is misgegaan. De stalen paal van het spandoek met 'Buurtfeest 2015' is gevallen – een onachtzaamheid van supervrijwilliger Joep – en zorgt ervoor dat de 16-jarige Patty de rest van haar leven in een rolstoel moet doorbrengen. De buurt probeert Joep eruit te werken. 'Moordenaar' en 'Rot op' staat op zijn woning. Dat heeft Brenda, de moeder van Patty, gedaan met Petra, de voorzitter van de buurtvereniging. Hij wordt bespuugd en getreiterd. Wie neemt het nog voor hem op? Patty! Uitgerekend Patty weet Joep op het feest te houden. Door hem te vergeven wat hij heeft gedaan ('als er al iets te vergeven is') en ook bij de anderen het besef binnen te brengen, dat niemand brandschoon is. Zoals ook het Bijbelverhaal uit Johannes, over Jezus die in het zand schrijft, ons wil duidelijk maken.

Een geweldige band, een gigantisch koor

en acteurs van jong tot ouder wisten het publiek bijna een uur te boeien. Songs als 'Stil in mij' (Van Dik Hout), 'Als er nooit meer een morgen zou zijn' (Marco Borsato), 'Gevoel' (vertaling van Robbie Williams) 'Feel' en 'Als de hemel valt' (Typhoon) gaven het stuk een emotionele laag, die over kwam. Sommigen raakten ontroerd, anderen waren lovend in hun opmerkingen. Over één ding was iedereen het eens: volgend jaar weer!

Jan Willem Drost (predikant in Lochem / scriptschrijver)

Marinata

Wij nodigen u van harte uit op 18 september om 9.30 uur in de St. Josephkerk te Lochem. Deze dag bestaat de naam van ons koor 'Marinata' 25 jaar. Wij willen deze bijzondere dag, samen met u, in een themaviering herdenken.

De betekenis van Marinata is: uit water geboren. De lezingen zullen hierop aansluiten: wij zijn immers allemaal uit water geboren en door de doop met water opgenomen in onze geloofsgemeenschap. Water reinigt, maakt schoon en zuiver en lest de dorst: onze dorst naar vriendschap en liefde. Die zuiverheid en vriendschap van het water willen we tot werkelijkheid maken door de omgang met elkaar. 'Marinata' ..... Uit water geboren", is 25 jaar geleden geschreven en is nog steeds actueel. De viering is geschreven door Gerard van Holstein en staat in het boek 'Zaaien en oogsten'. Het muzikale gedeelte zal bestaan uit liedjes die de koorleden door middel van een top-10 uit ons repertoire hebben samengesteld.

Ideeënbus

Een tijdje geleden bent u uitgenodigd mee te denken over het toekomstvisieplan van onze geloofsgemeenschap. In dat plan staan ideeën over het op peil houden van zowel de financiën als van het aantal kerkbezoekers en vrijwilligers. U heeft op een fantastische wijze gereageerd. Het resultaat is een plan vol met voorstellen en ideeën hoe we de toekomst kunnen ingaan. Bij de presentatie op 15 mei jl. lichtte de voorzitter van de locatieraad, de heer Anton Schilderincx, toe dat de uitwerking van het plan een nieuw proces inleidt, een proces waarin de voostellen nader moeten worden uitgewerkt. Hij deed een beroep op nu na te denken op welke wijze u een bijdrage zou kunnen leveren aan de realisatie van de plannen. Sinds enkele weken hangt er achter in de kerk een ideeënbus waarin u deze kenbaar kunt maken. Maar ook nieuwe ideeën blijven van harte welkom. We hopen dan ook dat de ideeënbus de komende tijd met veel voorstellen en suggesties gevuld gaat worden.

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735,
parochievorden@tiscailmail.nl
Secretariaat: dinsdag 9.00-12.00; donderdag 9.00-10.30.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad

H. Winkeler, vz., 553292; H. Peters, secr., 520452;
P. Zents, pm., 556723.

Pastoraatsgroep

J. Harmsen, vz., 553050, A. Heuveling, secr., 552267;
C. Fransen, 552322; H. van Heugten, 554241.

Locatieraad/ pastoraatsgroep

De zomerperiode loopt ten einde en dat betekent dat veel activiteiten weer opgestart worden. Voor onze totale parochie komt er een speciale startzondag, nu op zondag 4 september. Op pagina 7 wordt u daar uitgebreid over ingelicht.

Een andere viering vindt plaats op 11 september, dat is de startzondag van de gezamenlijke kerken in Vorden. Deze viering wordt samen met de Raad van Kerken in de Gereformeerde Kerk gehouden. Zie onderstaand artikel.

Inmiddels kunt u ook de datum, dinsdag 25 oktober, in uw agenda noteren, 's avonds zullen wij dan onze jaarlijkse parochieavond houden. Als gastspreker zullen wij pastoor Harry Scheve mogen verwelkomen. De verdere invulling van het programma zult u later vernemen.

In de derde kolom op deze pagina kunt u lezen dat de zender Achterhoek FM is gestopt met de radio-uitzendingen. Met name Ton Rutting heeft voor deze zender vele overwegingen verzorgd. Een groot woord van dank zijn wij aan Ton verschuldigd voor zijn bijdrage!

Zoals u al eerder heeft kunnen lezen is er hard gewerkt aan een toekomstvisie (2016-2020) voor onze geloofsgemeenschap. Inmiddels zijn de laatste vragen, die door het parochiebestuur zijn gesteld, door locatieraad en pastoraatsgroep beantwoord.

Ook in het clusterverband (Zutphen, Brummen, Joppe, Lochem en Vorden) is uitgebreid gesproken hoe we mogelijk de toekomst kunnen ingaan.

In het najaar zullen wij van het parochiebestuur vernemen hoe, na verwerking van alle rapportages, er een toekomstvisie gepresenteerd kan worden.

Namens de locatieraad en pastoraatsgroep
Huub Winkeler

Oecumenische Startzondag

Een vruchtbare/fruitige dienst van de kerken in Vorden op zondag 11 september 2016 om 10.00 uur in de Gereformeerde kerk.

De startzondag is dit jaar op 11 september en zal worden gevierd met een dienst in de Gereformeerde kerk. De voorgangers zijn Ds. F. Brandenburg, Ds. J. Kool en parochiemedewerker G. Spekkink. Iedereen is uiteraard van harte welkom, maar je komt niet zo maar binnen. De toegang is één stukje fruit dat door de kinderen een mooie plek in kerk zal krijgen in de fruitboom. Aan het einde van de dienst wordt het fruit weer uitgedeeld. Het heeft alles te maken met het thema van deze oecumenische viering: "Deel je leven". Vanuit de kerk zullen dit keer geen bos bloemen maar een fruitmand als groet van de kerken worden bezorgd. Na de dienst zal Henny Rossel iets vertellen over vruchten en bomen.

Voor de drie kerken begint een nieuw seizoen en daarom zullen diverse groepen zich na afloop presenteren. Het zijn bijvoorbeeld: Vorming en toerusting, organisatoren van de Israël reis, de samenstellers van de 2.0 diensten, de evangelisatiecommissie, de groep Bijbels Koken en natuurlijk groepen die zich met kinderen en jongeren bezig houden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de herdertjes-tocht, de gezinsdiensten, de kinderneven-dienst, de oppasdienst, het kinderkoor en het clubwerk.

Het is niet alleen een start van een seizoen en geïnformeerd worden over activiteiten, maar het is vooral ook elkaar ontmoeten en met mensen uit de drie

kerken in Vorden van gedachten wisselen voor, tijdens en na de dienst. Natuurlijk onder het genot van een kopje koffie of thee met taart of cake.

Om kort te gaan: een gezamenlijke oecumenische dienst die u niet mag missen! U en jij bent van harte welkom op zondag 11 september in de Gereformeerde kerk en het Achterhuus.

P.S.: Ook zonder stukje fruit staat de deur van de kerk voor u en voor jou open.

Overleden

Op 9 juli overleed Marie Wiggers- Roelvink, zij werd 91 jaar. De uitvaart vond plaats in de Christus Koningkerk, waarna zij werd begraven op de R.K. Begraafplaats in Kranenburg.

Op 15 juli overleed Frans van Hassel op de leeftijd van 63 jaar. De uitvaart vond plaats in de Christus Koningkerk, waarna hij werd begraven op de Algemene Begraafplaats in Vorden.

Op 19 juli overleed Bennie Vreman op de leeftijd van 84 jaar. Het afscheid vond plaats in crematorium "De Omarming" in Zutphen.

Op 28 juli overleed Herman Smeenk uit Brummen op 68 jarige leeftijd. De uitvaart vond plaats in de Christus Koningkerk, aansluitend was de crematie in "de Omarming" te Zutphen.

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van het verlies van hun dierbare.

"Kerk Centraal" stopt na ca. 20 jaar met haar uitzendingen

Per 5-6-2016 zal de lokale omroep van 'Achterhoek FM' na 25 jaar stoppen met uitzenden.

Op woensdagavond 1-6-2016 heeft u daarom naar de laatste uitzending van het radioprogramma van "Kerk Centraal" uit Vorden geluisterd.

Al geruime tijd kampte de lokale omroep Achterhoek FM met financiële problemen.

"Kerk Centraal" mocht met behulp van deze lokale omroep ca. 20 jaar de blijde boodschap van het Evangelie van Jezus Christus d.m.v. woord en muziek aan heel veel luisteraars laten horen.

Wij vinden het erg jammer dat hieraan een einde is gekomen, maar zijn dankbaar en blij dat wij dit mochten doen.

Dank u wel voor het luisteren en voor uw reacties op onze uitzendingen.

Namens het team van Kerk Centraal,
Piet Piersma
p.piersma@planet.nl

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: frank.elschot@gmail.com

Locatieraad

J. Verwoolde, geb., 271761; H. Essink, secr. 271269;
U. Wendels, pm., 273827.

Pastoraatgroep

J. Uhl, vz., 275853; A. Franck, 473360; R. ten Thije,
272361;

Talentsbrief

In de vorige Onderweg trof u een Talentsbrief aan waarop u kon aankruisen welk vrijwilligerswerk u zou willen doen. Inmiddels hebben we een aantal reacties hierop ontvangen. Hartelijk dank hiervoor, daar zijn we heel erg blij mee. Een aantal werkgroepen hebben vrijwilligers erbij gekregen en er is een nieuwe werkgroep opgericht om nieuwkomers in onze geloofsgemeenschap welkom te heten in onze parochie, te beginnen bij de mensen die vanaf 2016 in Borculo zijn komen wonen. Bent u al eerder in Borculo komen wonen, nieuw in onze geloofsgemeenschap en stelt u een bezoekje op prijs neemt u dan contact op met het secretariaat of met iemand van de pastoraatgroep, dan zorgen zij dat uw naam op de lijst komt. En voor iedereen die de lijst nog niet heeft ingevuld of heeft ingeleverd: het kan nog steeds!

Kerkbalans, de stand van zaken

In de tweede helft van januari is de actie Kerkbalans gehouden. Heeft u uw bijdrage al toegezegd, dan willen wij, de pastoraatsgroep en de locatieraad, u daarvoor hartelijk bedanken! U beseft natuurlijk hoe belangrijk uw bijdrage voor de uitvoering van het werk van de plaatselijke kerk is. De kerk krijgt zoals u weet geen subsidies en is dus volledig afhankelijk van de financiële bijdragen van betrokken kerkleden, van mensen zoals u. Het stelt ons o.a. in staat, gebouwonderhoud te plegen en de steeds stijgende kosten waaronder de energierekening te voldoen. In deze tijd van teruglopend kerkbezoek en sluitingen van kerken moeten ook wij alles in het werk stellen om onze kosten te kunnen dekken, gelukkig hebben wij onze pastorie verhuurd en is het mogelijk om tegen een gepaste vergoeding gebruik te maken van het KJ gebouw achter de kerk, mits dit aansluit bij onze doelen.

Van de ca. 700 huishoudens die lid zijn van onze kerk in Borculo, zijn er ca. 300 die onze kerk ook financieel steunen. Ook zijn er huishoudens die ooit een automatische overboeking hebben geregeld, bijv. in het "gulden tijdperk", en deze bijdrage nooit meer hebben geactualiseerd. Wij willen u allen hierbij vragen om nog eens naar uw kerkbijdrage te kijken en eventueel aan te passen aan de huidige tijd. Is, om welke reden ook, u deze actie ontgaan, dan zijn bijdragen altijd nog mogelijk. Ook willen wij u erop wijzen dat wanneer u op bepaalde wijze doneert, deze giften aftrekbaar zijn van de belastingen. Wij willen u allen hiervoor nogmaals hartelijk dank zeggen
Ubaldo Wendels

Een bijzondere 'Messe'

Tijdens de Eucharistieviering van zondag 2 oktober zal er een complete mis ten gehore gebracht worden. Een acht-stemmig mannenkoor zingt de volledige Deutsche Messe van Schubert. Dit prachtige muziekstuk zal één geheel vormen met de viering; tijdens delen van de Eucharistie zullen de bijpassende onderdelen van de mis worden gezongen. Het beloofd een bijzondere viering te worden.

Oecumenisch vieren in het Galgenveld

De Raad van Kerken organiseert op zondag 25 september de gezamenlijke Start-zondag 2016. Het thema is "Deel je leven". Een prachtig thema in onze hedendaagse samenleving vol verscheidenheid. Deze oecumenische openlucht kerkdienst wordt gehouden in 't Galgenveld in Borculo. Aanvang is 10.30 uur. In de dienst zal vanuit bekende teksten worden gesproken én gezongen over een actuele levensvraag: hoe delen wij ons leven? Hoe kunnen wij bron van leven zijn voor elkaar, voor anderen? De kerkdienst is er voor jong en oud. Kinderen kunnen actief deelnemen.

Er zal muzikale ondersteuning zijn. Aansluitend aan de kerkdienst volgt gezamenlijk koffiedrinken met iets lekkers. Voorafgaand aan de viering is er een gezamenlijk ontbijt. Voor het ontbijt -dat om 9.30 uur begint- kunt u zich opgeven bij: jeroen.uhl@gmail.com.

Koffie drinken

Na de viering van zondag 18 september is er gelegenheid om koffie te drinken in het KJ gebouw. U bent hiervoor van harte uitgenodigd.

Kerkhofbeheer

Na ruim 25 jaar als grafdelvers op ons kerkhof, hebben Theo Ketterink en Ben Jansen aangegeven te willen stoppen met deze activiteit, die ze overigens tot volle tevredenheid hebben uitgevoerd. We bedanken ze voor hun inzet en de wijze waarop ze hebben bijgedragen aan een waardige mogelijkheid om begraven te worden op het kerkhof. Door de beperkte ruimtes tussen de graven is het niet mogelijk het delven van een graf machinaal te laten doen. Hoveniersbedrijf Willem Hartemink uit Zelhem heeft inmiddels het handmatig delven van een graf op ons kerkhof overgenomen.

Intenties

20 augustus: Hetty van Aken-Beerten, Lies Peppelinkhausen Battels, Ellie Venderbosch-Bonnes, Bernard Sasse. **28 augustus:** Lies Peppelinkhausen-Battels, Ellie Venderbosch-Bonnes. **10 september:** Hetty van Aken-Beerten, Harrie Leferink op Reinink, Elly Eppink-Stegers, Ellie Venderbosch-Bonnes, Bernard Sasse. **18 september:** Familie Pelgrum, Familie Geerligs en Ottenschot, Theo en Riek Verheijen, Willem en Marietje Dute en overleden kinderen, Jan Brokers jaargedachtenis, Jozeph en Maria Witteveen-Dijkstra, Uit dankbaarheid. **2 oktober:** Hetty van Aken Beerten, Elly Eppink-Stegers. **15 oktober:** Familie Pelgrum, Familie Geerligs en Ottenschot, Theo en Riek Verheijen, Bernard Sasse, Gerard Sasse jaargedachtenis.

Familieberichten

Overleden op 8 juni op 90 jarige leeftijd Elisabeth Peppelinkhausen-Battels, de uitvaart heeft plaatsgevonden op 14 juni. Overleden op 13 juli op 86 jarige leeftijd Joanna Gomes, de uitvaart heeft plaatsgevonden op 19 juli.

Wanneer u een overlijden wilt melden kunt u contact opnemen met de Achterwacht tel.nr. 06-10319638.

H. Willibrord-Ruurlo

Groenloseweg 1; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
rkkerkruurlo@live.nl
Secretariaat: dinsdag 9.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: f.kasteel@hetnet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

I. Peterse, vz, 461494; L. Beeks, secr. 452845;
T. te Brake, pm., 453511; T. Arink, 452823;
H. Kasteel, 452492; A. Strijker, 452652.

Bedankt

Wij zien terug op een bijzonder geslaagde viering van ons gouden koorjubileum. Wij bedanken U allen voor Uw meevieren, felicitaties en attenties, in welke vorm dan ook. Onze bijzondere dank gaat hierbij uit naar de locatieraad voor de voortreffelijke organisatie rond viering en receptie. Grote klasse.

R.K. Gemengd Koor.

Familieberichten

Op 28 mei 2016 overleed Tineke Waanders van Snepscheut in de leeftijd van 94 jaar. De uitvaartviering was op donderdag 2 juni 2016 in de St. Willibrorduskerk, aansluitend de begrafenis op de RK begraafplaats te Ruurlo.

Op 15 juli 2016 overleed Henk Visbeek in de leeftijd van 75 jaar. De uitvaartviering was op donderdag 21 juli in de St. Willibrorduskerk, aansluitend de begrafenis op de RK begraafplaats te Ruurlo. Dat zij mogen rusten in vrede.

Hartverwarmend

Bij het binnengaan van ons kerkgebouw op zondag 3 juli, staat pastoraal werker Marga Peters bij de deur met rugzak en betreedt zij de kerk. Het thema van de viering is "Afscheid Basisschool en Begin Vakantie". Op de altaartrappen staan dingen uitgesteld die aan vakantie denken. Kinderkoor Sing a Song, onder leiding van Karin Hukker, zongen prachtige liedjes met teksten die jong en oud beroerden. De viering was bestemd voor groep acht van de basisschool. Zij gaan een nieuwe

fase in. De werkgroep Gezinsviering heeft speciaal deze viering op hen afgestemd. De ouders die er waren met kinderen en parochianen gingen met een warm gevoel naar huis. Dames hartelijk dank.

Gebedsintenties

28 aug.: Louisa Koers-Wopereis Overleden ouders hermanns-Goldewijk Ida van Lanen Groot Zevert Minie Vreeman Tackenkamp Jan Kasteel Henk Visbeek **18 sept.:** Overleden ouders Eggink-Gotink Overleden ouders Gotink-Eggink en zoon Herman Jaargedachten Elizabeth Kasteel-Jansen Lies Kasteel-Hofman Bennie en Mientje Wopereis Johan van den Berg Willemien Wolters Jan Kasteel Hans Musters Ida van Lanen Groot Zevert Henk Visbeek **25 sept.:** Louisa Koers-Wopereis Toon Geerligs Henk Visbeek **9 okt.:** Johannes Aagten Overleden ouders Gotink-Eggink en zoon Herman Willmien Wolters Rikie Mombarg van de Hoven Johan van den Berg Jan Kasteel Ida van Lanen Groot Zevert en dochter Jozé Frans Groot Zevert Willemien Wolters Henk Visbeek **16 okt.:** Overleden ouders Eggink-Gotink Jaargedachten Ben Besseling Henk Visbeek.

75 jaar en ouder

Op dinsdag 4 oktober zal er weer een senioren-dag worden gehouden voor alle parochianen van 75 jaar en ouder met hun partners. De dag begint met een Eucharistieviering om 10.00 uur en eindigt om ± 16.30 uur. Houd deze dag vrij! U krijgt nog een persoonlijke uitnodiging via uw wijkcontactpersoon. Voor vervoer kan worden gezorgd. Namens de bezoekgroep, *Anny Strijker*.

Dank je wel Wim Huitink

Vanaf 1980 is Wim coördinator van het collectantencollege. Zeer nauwgezet heeft hij deze taak uitgevoerd. Nu hij de respectabele leeftijd van 85 jaar bereikt heeft legt hij deze taak neer. Jos Rouwhorst

volgt hem per 1 augustus 2016 op. Wij zijn Wim zeer erkentelijk voor zijn inzet al die jaren. We zien hem nog wel als collectant. Wij wensen Jos veel succes in zijn nieuwe functie.

Sint Maarten dreigt te verdwijnen

Al sinds een aantal jaren wordt er in Ruurlo een levendige St. Maartenviering georganiseerd waaraan door vele kinderen met hun lampionnetje deel wordt genomen. Het organiserende team van vrijwilligers had al te kennen gegeven het stokje te willen overdragen aan een nieuwe werkgroep. Dat zag er in eerste instantie erg positief uit toen verschillende ouders zich spontaan aanmeldden. Een half jaar later liggen de zaken door omstandigheden toch ietsje anders. Een aantal van deze vrijwilligers kan niet meedoen met de organisatie van St. Maarten op 11 november 2016. Daarmee komt de organisatie van de St. Maarten viering naarstig in het gedrang en zal daarmee verdwijnen. Dat willen we niet! Vandaar deze oproep aan u om het stokje voor de organisatie over te nemen. Je moet een team van vier à vijf mensen hebben. Het is echt niet veel werk en er ligt al een duidelijk draaiboek klaar. Je moet het samen doen, dat maakt het zoveel leuker! Het zou erg jammer zijn deze traditie verloren te zien gaan! Wie helpt ons mee? Nadere informatie en eventuele opgave bij Hedwig Keurentjes: e-mail: jlmkeurentjes@hetnet.nl

Taizé vieringen in Ruurlo

Afgelopen jaar waren er al enkele Taizé vieringen in de RK kerk. Deze waren mede tot stand gekomen door de werkgroep Anders Vieren. Taizé vieringen zijn oecumenisch, iedereen is welkom. De gezamenlijke kerken Ruurlo hebben elkaar nu gevonden om samen de invullingen van de Taizé vieringen te gaan verzorgen. Een werkgroep met vanuit beide kerken drie afgevaardigden gaan samen de Taizé vieringen voorbereiden en zullen elke maand, om en om in een van kerken worden gehouden en de aanvang is om 19.00 uur, telkens zaterdagavond. Tot het einde van dit jaar ziet het schema er als volgt uit: 3-9 Hervormde kerk, 1-10 RK kerk, 29-10 Hervormde kerk, 3-12 RK kerk, 14-1 Hervormde kerk. Taizé vieringen zijn meditatieve vieringen waarin gebeden, zang en stiltes elkaar versterken en tot doel hebben dat je tot rust komt en zo verbonden raakt met de diepere bron in jezelf. Voel je welkom om de Taizé vieringen mee te beleven. Voor vragen kunt u terecht bij Desiree Langelaar, e-mail: Dees.Langelaar@kpnplanet.nl

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
secretariaat: woensdag 14.30 – 15.00 uur.
Rekeningnr.: NL85RABO0121392570;
NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
Redactie: louise50@live.nl, henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

F. Geurtsen, vz., 462945; Th. Keurentjes, 464247;
R. Lankhorst, pm., 465621; H. Roes, 461061;
A. Schabbink, 462570. G. Veldscholten, 463482.

Pontificale Eucharistieviering in kathedrale kerk in Utrecht

Zaterdag 11 juni vond de diakenwijding plaats van onze plaatsgenoot Johan Rutgers. Vanuit Hengelo gingen we met een bijna volle bus naar Utrecht om hiervan getuige te zijn.

De bedienaar van de wijding was oorspronkelijk kardinaal Eijk.

Wegens ziekte werd hij waargenomen door Monseigneur Hoogenboom, hulpbischop van het Aartsbisdom Utrecht. Hij werd aan het altaar bijgestaan door zes concelebranten onder wie onze eerdere pastoor Gerben Zweers en Fred Hogelst. Ook heel veel andere priesters en diakens hadden gehoor gegeven om bij de plechtigheid aanwezig te zijn.

Na een kort woord van welkom aan de ouders van Johan, zijn familie, genodigden en alle andere aanwezigen begon de plechtige Eucharistieviering. Na de evangelielezing begon de wijding van Johan. Eerst werd de uitverkiezing van de kandidaat genoemd met toelichting door de rector van het Ariënsinstituut. Daarna volgde de belofte van de uitverkorene. Op alle vragen van de hulpbisschop antwoordde Johan: "ja, dat wil ik". Daarna volgde de handoplegging door de hulpbisschop gevolgd door een plechtige belofte van eerbied en gehoorzaamheid van de wijdeling.

Indrukwekkend was de taak van beide ou-

ders, die de stola en dalmatiek bij Johan omdeden. Dit was een heel emotioneel moment. Ook bij de vredeswens ging Johan van het priesterkoor af om zijn ouders, zijn broer en vriendin de vrede te wensen. Op deze manier was het niet alleen plechtig maar ook persoonlijk zoals Johan dat ook graag wilde.

Het parochiekoor uit Velp heeft de viering met haar zang op een bijzondere wijze ondersteund, plechtig en devoot. Ook bijzonder was de rol van de voorzangerster Laura de Vries, die het smeekgebed van de Litanie voorzong met een heldere stem. Het klonk prachtig!

Na de plechtigheden in de kerk was het tijd voor de receptie in het Bonifacius huis, voormalige pastorie van de kathedraal. Veel mensen wilden Johan persoonlijk de hand drukken en dat heeft hij zeker gewaardeerd. Bijzonder voor ons was ook de ontmoeting met pastores die ook in Hengelo werkzaam zijn geweest. Het was goed om ook hen weer te ontmoeten!

Om kwart voor drie vertrokken we weer uit Utrecht. Terug in de bus werd er nog veel nagepraat, het was toch een bijzondere belevenis. Wij vonden het fijn om hierbij te zijn.

Terugblik Interkerkelijke motortocht Hengelo-Joure

Vorig jaar, bij de oecumenische motortocht op 2e Pinksterdag in de tuinen van Dr. Vogel, keken we vooruit naar het toen aanstaande vertrek van Christien Ferrari naar Joure. Zij was één van de initiatiefnemers van dit inmiddels traditionele evenement vanuit de Raad van Kerken. "Nou, dan komen jullie toch een keer naar Joure!" was haar antwoord. Nu, ruim een jaar later, ging dat gebeuren....

Op zaterdag 16 juli vertrokken 13 personen met 7 motoren en 1 auto vanuit Hengelo naar Friesland.

Het weer was prima en we reden via

een prachtige route langs de IJssel naar Kampen, waar we volgens schema om iets voor 13.00 uur stopten op de parkeerplaats bij de Koggewerf.

Nauwelijks waren we afgestapt of we zagen een groepje motorrijders passeren met een zwaaiende duopassagier. Het kon niet anders of dat was de groep uit Joure! Er werd gedraaid en even later volgde een warm weerzien en een leuke kennismaking. Na broodjes en koffie stond een bezichtiging van de Nicolaas- of Bovenkerk op het programma. Het kerkgebouw dateert uit de 12e eeuw en is tussen 1957 en 1972 grondig gerestaureerd. Bij de ingang werden we begroet door een vrijwilliger, die ons spontaan een rondleiding aanbod en levendig kon vertellen over de geschiedenis van de kerk. Vervolgens vertrokken de Hengeloërs en Jouters gezamenlijk vanuit Kampen via de Weerribben naar Joure met onderweg nog een koffiestop.

De avond werd doorgebracht in de tuin en het huis van de voltallige familie Ferrari met een perfect georganiseerde BBQ en veel gezelligheid. Zelfs voor vervoer naar hotel of slaapadres was gezorgd.

De volgende ochtend om 9.00 uur vormden al onze motoren een erehaag bij de ingang van de Oerdracht. Tot onze verrassing troffen we onder de kerkgangers een Hengeloos echtpaar aan, dat verbleef op een camping in de buurt. Voor onze helmen en motorkleding was een zaaltje beschikbaar. Bij het binnengaan van het volle kerkgebouw werden we direct al geraakt door de foto's op het scherm: de kerktorens van Joure en Hengelo met daarvoor het Hengelose motorbeeld.

Waar kenden we dat van.....? Zelfs foto's van onze zaterdag waren door Christien al verwerkt in de presentatie van de inspirerende kerkdienst! Na het koffiedrinken (met meer dan 120 kerkgangers!) brachten de Friese motorrijders ons via een landelijke route van ongeveer 86 km een eindje weg richting huis. Onderweg genoten we een picknick aan riviervtje de Linde bij De Hoeve onder Wolvega. Op een terrasje in Ommen keken we terug op een zeer geslaagd weekend, dat zeker vatbaar is voor vervolg. Er zijn al volop ideeën voor volgende interkerkelijke motorweekenden. Wij hebben de Jouters uitgenodigd volgend jaar naar Hengelo te komen!

Gerry Spekkink

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com

Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06 10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

J. Roeling, 0314-641739; R. Besselink, 462882;
H. Limbeek, 0314-641546, Dini Compas-Nijenhuis,
06 40594236; Annie Stapelbroek, 0314-641477

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 – 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgeval- len bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht, telefoon 06 10 31 96 38.

Contactpersoon voor Zelhem: de heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.
Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg: contactpersoon: mevr. J. Lamers tel. 0575 – 464162, email: begraafplaatskeijenborg@hotmail.com; website www.begraafplaatskeijenborg.nl
Parochiële Caritas Instelling: Secretariaat: Henk Beuwer, Pastoriestraat 28, 7256 AN Keijenborg. tel. 0575 – 463151.

Jaargedachtenisviering

Op zondag 11 september 2016 is de jaargedachtenisviering voor Riek Kuipers-Megens, 90 jaar, overleden op 10 september 2015 en voor Dora Mullink-Essing, 87 jaar, eveneens overleden op 10 september 2015.

Broederschap Onze Lieve Vrouw van Kevelaer

Op zaterdag 3 september a.s. zal wederom de jaarlijkse bedevaart naar Kevelaer

worden gehouden. Het thema van de bedevaart is dit jaar “Zalig de Barmhartigen”. Maria van Kevelaer, Troosteres der bedroefden, zal ons altijd onvoorwaardelijk helpen de minder mooie en onaangename dingen van het leven te dragen en te aanvaarden. Anderzijds spoort zij ons aan met anderen te delen uit de overvloed van vreugde die ons ten deel vallen.

Startzondag in Zutphen

Op zondag 4 september is er geen viering in deze kerk. Op die dag is er een parochie startviering op de parochiedag in Zutphen. Deze viering begint om 10.00 uur in de Sint Janskerk. Na afloop van de viering zijn er een aantal activiteiten tot ca. 12.45 uur. Iedereen is van harte welkom op de parochiedag. Voor meer hierover, zie pagina 7.

Familieberichten

Overledenen:

Op 14 juni 2016 is Hermina Gardina, Mientje, Niesink-Houtman overleden in de leeftijd van 94 jaar. Zij verbleef in Zorgcentrum Heijendaal te Hummelo. Op 8 juli 2016 is overleden Riek Otten-Diesvelt in de leeftijd van 85 jaar. Zij woonde Kerkstraat 46 te Keijenborg.

Oecumenische viering in Halle i.v.m. Vredesweek

Twee maal per jaar is er bij één van de bij onze Raad van Kerken aangesloten lidkerken een Oecumenische dienst. De tweede altijd bij gelegenheid van de Vredesweek. Op zondag 25 september staan de deuren van de Grote Kerk in Halle open. De protestanten van Zelhem hebben hun morgendienst samen met die van Halle en de katholieken van de Keijenborg. We zien er naar uit om met velen ook samen de Maaltijd van de Heer te vieren. U bent van harte welkom. De aanvang is om 9.30 uur. Er is dan geen viering in Keijenborg!

“Anders Vieren” zondag 9 oktober in Keijenborg

Zondag 9 oktober a.s. zal er een speciale viering zijn in de parochie St. Jan de Doper. Deze zondag is de parochie St. Wilibrordus uit Hengelo onze gast. Samen met hen hebben we dan een “ANDERS VIEREN- viering”. In deze viering willen we elkaar beter leren kennen, samen bidden en zingen, en na afloop onze mooie kerk laten zien, en even gezellig een kopje koffie drinken.

Het koor uit Hengelo verzorgt de zang. Tijdens de “ANDERS VIEREN” gebedsdienst is er geen communieuitreiking.

Deze viering begint om 10.00 uur! Wij hopen dat U met velen aanwezig zult zijn.

Dinie beëindigt haar activiteiten

Dinie de Vrucht heeft onlangs aangegeven dat ze wil stoppen met haar vrijwilligerswerk voor de kerk. Dinie heeft zich jarenlang bijzonder ingezet voor de Keijenborgse geloofsgemeenschap. Ze heeft vele jaren gecollecteerd en heeft 15 jaar in het koor gezongen. Ze was van daaruit ook lid van het dekenale liturgisch beraad. Verder is ze vanaf het eerste uur lectrice geweest. Ook heeft ze meegewerkt aan de avondwake en was ze acoliet voor rouw en trouw. Dinie heeft haar sporen verdiend in de vele jaren dat ze zich inzette voor onze kerk en geloofsgemeenschap. Onze waardering daarvoor! We willen Dinie heel hartelijk danken voor de jarenlange inzet en wensen haar nog gelukkige jaren toe.
De pastoraatsgroep

Bezoekersgroep Keijenborg - Zelhem

We zijn er nog. We zijn er al lang. Wie zijn we?

Al jaren bezoeken we onze ouderen, de alleenstaanden, de zieken, de mensen van hier die in het ziekenhuis liggen of verblijven in de verzorgingshuizen. Als we horen dat er nieuwe mensen in onze parochie zijn komen wonen verwelkomen we hen met een bloemetje. We zouden deze werkzaamheden graag blijven voortzetten en zelfs willen uitbouwen met nieuw talent en frisse energie. Zijn er nog mensen die ons daarbij willen komen helpen: zoals zo nu en dan een bezoekje brengen aan diegenen die hierboven genoemd zijn. Weet U iemand die graag een bezoekje wil ontvangen of zou U zelf zo nu en dan bezocht willen worden? Laat het ons eens horen!

Ria Boers Keijenborg, tel 0575-461938.
Elly Willard Zelhem, tel 0314-621201.

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak; 0575-441291;
martinusbaak@kpnmail.nl
Secretariaat: donderdag 9.00-9.30 uur;
Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
Redactie: antoonmentink@chello.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

J. Dors, 441948; B. Lamers, 441244;
berna.lamers@gmail.com
T. ten Have, 842002; A. Wolbrink, 441206

Koffiedrinken

Op zondag 11 september, ziekenzondag, en op zaterdag 8 oktober is er na de viering koffie en thee drinken in de kerk.

Openingstijden secretariaat

Het secretariaat zal vanaf 1 september minder vaak geopend zijn. Elke eerste en derde donderdag van de maand, de tijd blijft van 9.00 uur tot 9.30 uur. Wilt u buiten de openingstijden om misintenties bestellen dan kunt u bellen voor een afspraak met Bennie Stapelbroek: 0575-491060, of Ans Berendsen 0575-441920.

Parochiedag

Op 4 september is er in Zutphen een parochiedag. Deze start om 10.00 uur met een Eucharistieviering. Daarna zijn er tal van leuke en interessante activiteiten voor kinderen en volwassenen. Op pagina 7 vind u alle informatie. Het belooft een leuke en interessante dag te worden waarvoor u van harte bent uitgenodigd. Mocht vervoer een probleem zijn, neem dan contact op met Jacqueline Dors 057-441948.

Theo en Mini bedankt

Op 22 mei ging Theo Jansen voor het laatst voor in een woord- en communieviering. Daarnaast ging hij jarenlang voor in de Avondwake.

Op 19 juni heeft Mini Janssen voor het laatst haar taken als koster vervuld. We danken Theo en Mini voor de jarenlange

belangeloze inzet voor onze geloofsgemeenschap. Beiden hebben ze een mooie kaars met afbeelding van onze kerk ontvangen.

Ziekenzondag

Zondag 11 september is het de nationale ziekenzondag. Als bezoekersgroep willen wij daarom op zondag 11 september tijdens de viering een moment van aandacht schenken aan de zieken. Na afloop van deze viering is er de gelegenheid om samen nog een kopje koffie of thee te drinken. Namens de bezoekersgroep, Ingrid Schooltink.

Martinushuus

Op zondag 31 juli was er een muzikaal optreden van het Duo DiJon in het Martinushuus. Het duo presenteerde met enthousiasme een aansprekend programma met vele bekende liedjes die mee gezongen konden worden. Helaas was de belangstelling gering. Het volgende optreden is op zondag 28 augustus vanaf 14.30 uur met de Grolsche Hofzangers uit Groenlo. Een groep enthousiaste mannen die vele bekende liedjes en meezingers brengen,

details volgen via de media en flyers. Dit optreden is tevens het laatste in dit zomerseizoen.

Beeldhouwatelier Baak viert het 12,5 jarig jubileum!

Op zondag 25 september 2016 wordt bij dit jubileum stil gestaan met muziek en beeldende kunst. Om 15.00 uur is in de Sint Martinuskerk een concert van het duo "Concerto Alankara".

Michaela Hollmannova – viool en Diana de Vries – harp.

Dit is tevens de promotie van hun nieuwste cd "Inspiring Moments".

Michaela Hollmannova was na haar studie in Praag ruim 20 jaar als eerste violiste verbonden aan het Radio Filharmonisch orkest. Nu richt zij zich voornamelijk op solo en kamermuziekconcerten. Diana de Vries is de soloharpiste van het Gelders Orkest.

De galerie en beeldentuin is de gehele dag te bezichtigen. Het concert wordt u aangeboden. In verband met de organisatie graag aanmelden via: info@beeldhouwatelierbaak.nl

Familieberichten

Op 13 juli is Christien van de Pavert-van Leussen overleden op de leeftijd van 86 jaar.

Gebedsintenties

Za. 27/8: Jgt. Lena Heijntink-Teunissen, Henk Mokkink, Ouders Schotman-Bekken en fam. Ouders Cornelissen-Brink, Ouders Spijkers-Betting, Herman Hendriks. **Zo. 11/9:** Ouders Harmsem-Ovink, Ouders Helmink-Boerkamp, Fam. Hendriks-Hermsen, Ouders van Leussen-Wolbrink, Ouders Roordink-Borgonjen, Mevr. Mieke v.d. Bos-Sesink, Wim Driever, Ouders Dashorst-Brink. **Zo. 25/9:** Jgt. Gradus Lichtenberg, Ouders Cornelissen-Brink, Jgt. Jos Hermesen. **Za. 1/10:** Theodora Johanna Driever-Masselink, Wim Driever, Marijke Hebben. **Za. 8/10:** Jgt. Mevr. Mieke v.v.Bos-Sesink, Henk Mokkink, Ouders Schotman-Bekken en fam.

Intenties voor elke viering: Antoon Janssen, Riek te Stroet-v.d. Bos, Riek Jansen-Mentink, Mevr. v.d.Pavert-v. Leussen.

Intenties voor eenmaal per maand: Mevr. Hebben-Smit, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders van Leussen-Schooltink-Bosman, Dicky Herfkens, Fam. van den Bos-Sesink, Fam. Heijntink, Jos Hermesen, Fam. Veenhuis-Zents, Ouders Schoemaker-Janssen, Thé Jansen en zoon Jos, Jan en Gretha Janssen-Bosman, Fam. Teunissen-Schooltink, Gradus Lichtenberg.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 06 83801729
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad

I. Stortelder-Spigt, 0313 479294; F. Janssen, pm.;
 H. Bremer, secr., 06 83801729; P. Hammink

Parochiedag

Op zondag 4 september om 10.00 uur wordt voor de eerste keer een parochiedag gehouden voor de gehele parochie HH. Twaalf Apostelen. Voor deze dag is betrokkenheid van koren en verschillende werkgroepen vanuit de hele parochie gevraagd. Deze eerste keer vindt de parochiedag plaats in Zutphen, meer over de parochiedag vindt u op pagina 7 van deze Onderweg.

Vervoer: Wanneer u geen vervoer hebt naar de parochiedag, dan kunt u tot uiterlijk twee dagen voorafgaand aan deze viering contact opnemen met Ingrid Stortelder (tel: 0313-479294). Er wordt dan voor vervoer gezorgd. Ook wanneer u naar deze viering toe gaat en bereid bent iemand mee te nemen, laat het dan aan Ingrid weten.

Themaviering Vrede

Op zondag 25 september is er voor de tweede keer een "anders vieren" viering in onze locatie. Van 17 september t/m 25 september wordt dit jaar de 50e vredesweek gehouden. Als thema voor deze viering is dan ook gekozen voor vrede. Tijdens deze viering is er een speciale tweede collecte voor het werk van Pax voor Vrede. Samen met het koor Feeling en de parochiële werkgroep is weer een mooie viering voorbereid!

De Nationale Ziekendag

Deze is dit jaar in het weekend van 10 en 11 september. Ook nu zal er tijdens de Eucharistieviering op zondag 11 september extra aandacht geschonken worden aan onze zieke en thuiszittende medeparochianen. Zij zullen in dat weekend bezocht worden met een attentie. Tijdens de viering is er een extra collecte voor de Zonnestrook. De Nationale Ziekendag heeft als doel de medemens bewust te maken van de zieken en gehandicapten in hun

omgeving. De Zonnestrook organiseert vakanties voor deze mensen. Uiteraard zijn deze vakanties, zowel met de boot als met de bus, aangepast. Van belang is ook het huisbezoek door de vrijwilligers, waardoor hopelijk eenzaamheid wordt voorkomen. Een **LUISTEREND OOR** is van grote waarde.

Annie Notenboom- Leisink

Kort interview 8

De vragen in onze interviewreeks stellen we dit keer aan Thea Elshof-Beuvers. Na bijna een halve eeuw in Drempt gewoond te hebben is zij op 4 juli jl. verhuist naar een appartementencomplex voor senioren in de stad Utrecht.

Na haar afstuderen in de theologie in 1998, was Thea o.a. actief bij de oprichting van de Mariawerkgroep, in het jaar van de Eucharistie 2004 bij het initiatief voor een wekelijkse viering op vrijdag en in 2008 bij de heroprichting van de werkgroep Diaconie, Caritas en M.O.V. Daarnaast heeft ze in de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw mogen meewerken aan de ontwikkeling van het katholiek onderwijs als bestuurslid van de kleuterschool en de lagere school.

De kerk heeft grote betekenis in het leven van Thea. Een halve eeuw heeft ze samen met haar gezin met plezier in Drempt gewoond. Dit houdt dan ook in dat bijna alle hoogtepunten van haar leven, maar helaas ook een enkel dieptepunt verbonden zijn aan onze Willibrordkerk. Dat zijn de toediening van het Doopsel, de Eerste Heilige Communie en het H. Vormsel van de kinderen, verschillende huwelijksjubilea en tenslotte de indrukwekkende

uitvaart van haar dierbare Hans op 12 december 2012.

Samen met elkaar is er in Drempt de laatste jaren hard gewerkt om de geloofsgemeenschap een steviger basis te geven in liturgie en diaconie, de pijlers van ons katholieke geloofsleven. Thea vindt dan ook dat de gemeenschap in Drempt allesbehalve een ingeslapen kerkgemeenschap is. Katholiek Drempt is vitaal en loyaal! Dat is iets waar we met recht trots op mogen zijn! Het koffiedrinken na de vieringen ziet ze als echte plus, het heeft gezorgd voor meer verbondenheid en betrokkenheid. Voor de toekomst zou het goed zijn, met regelmaat (interactieve) andere vormen van vieren aan te bieden. Deze nieuwe vormen van vieren zullen ook de jongere parochianen meer aan spreken. Verder is er bij rouwenden die hun partner hebben verloren behoefte aan een groepje om samen te komen, dit zou bijvoorbeeld in Vijfslag verband kunnen worden opgericht.

Tot slot wil Thea nog kwijt: *"Blijf samen sterk voor het behoud van onze kerk."*

Nieuwe Adres: Thea Elshof-Beuvers
 Esveldstraat 227,3572 KM Utrecht

Oktober Mariamaand

Deze oktobermaand beginnen we op woensdag 5 oktober om 19.00 uur met een plechtig Lof. Pastoor Scheve gaat voor en het Willibrordkoor begeleidt ons met zang. Op 12, 19 en 26 oktober om 19.00 uur is er het rozenkransgebed in de Mariakapel. Na het Lof en rozenkransgebed is er een gezellig samenzijn met koffie/thee. U bent allen van harte welkom. Mariagroep Drempt.

Marija Helmink

Vrijdagviering

Op iedere laatste vrijdag van de maand om 9.30 uur is er een viering in de kerk. U wordt van harte uitgenodigd om deze vieringen bij te wonen. **26/08:** WCV Diaken ten Bruin; **30/09:** WCV Diaken Bos

Familieberichten

Overleden:

18 juli Adrianus Marinus Nendels (Adriaan) echtgenoot van Annie Nendels-Bremer, op de leeftijd van 82 jaar. De uitvaartplechtigheid met aansluitend de begrafenis heeft plaats gevonden op 22 juli in onze kerk.

Dat hij mag rusten in vrede.

Kopij

Sluitingsdatum kopij: 19 september
 redactie.willibrord.drempt@gmail.com

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
bgg 0575-451454.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: jansenmts@planet.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

J. den Hartog, vz., 452815; A. Gerritsen, 450950;
A. Pasman, 451261.

Activiteiten voor vrouwen

Op vrijdagmiddag 9 september 2016 gaan we naar de buffelboerderij in Zevenaar. En op donderdagavond 20 oktober hebben we onze jaarlijkse filmavond in Kraantje Lek. Wil je meer weten, geef dan je mailadres door aan Trees Jansen: jansenmts@planet.nl. Dan ontvang je de nieuwsbrief met daarin uitgebreide informatie over de activiteiten.

Boekenuitleen Olburgen

In de boekenuitleen in de voormalige basisschool in Olburgen hebben wij een groot aanbod van boeken. Het lenen van boeken is gratis, maar we hebben ook een aantal exemplaren te koop voor € 0,50. De openingstijden zijn: dinsdag van 18.30 uur tot 19.30 uur en op vrijdag van 10.30 uur tot 11.30 uur. En geen zin in een boek, maar wel in een praatje, ook dan ben je natuurlijk van harte welkom.

Roosters

Collectanten

28 augustus: Theo Damen
11 september: Jan den Hartog
18 september: Jan Baars
2 oktober: Joost Langenhof
16 oktober: Erna Bosch

Lectoren

28 augustus: Cilia Langenhof
11 september: Thea Lebbink
2 oktober: Anny Steentjes

Kosters

28 augustus: Cilia Langenhof
2 september: Theo Damen
11 september: Betsie Verhoeven
18 september: Jan Baars
2 oktober: Joost Langenhof
7 oktober: Theo Damen
16 oktober: Cilia Langenhof

Misdienaar:

28 augustus en 11 september

Dames- en herenchoor

Repetities: 6 september, 13 september, 20 september, 4 oktober, 11 oktober, 18 oktober

Gezongen vieringen: 11 september, 18 september, 2 oktober, 16 oktober

Bloemversiering

6 augustus - 19 augustus: Riky en Marietje; 20 augustus - 2 september: Betsie en Nicole; 3 september - 16 september: Diny en Leonie; 17 september - 30 september: Yvonne en Til; 1 oktober - 14 oktober: Thea en Gerda; 15 oktober - 28 oktober: Riky en Marietje

Intenties

28 augustus: Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Evert de Jong, Theo van Aalst. **11 september:** Overleden ouders Gerritsen-Reulink, Bart Godschalk, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Herman en Bep Pasman, Gradus en Riek Bremer, Theo Bremer. **18 september:** Liesbeth Sielias, Gradus en Dinie Baars, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Jan Huis in 't Veld, Riek Huis in 't Veld-Baars, Hermien Godschalk-Huis in 't Veld. **2 oktober:** Theo van Aalst, Herman en Bep Pasman, Gradus en Riek Bremer, Theo Bremer, Overleden familie Sesink-Peters. **16 oktober:** Liesbeth Sielias, Bart Godschalk, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman

Sluitingsdata

Inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
nummer 7: 19 september
E-mailadres: jansenmts@planet.nl

Geen vieringen in Olburgen in het weekend van: 3 - 4 september, 24 - 25 september, 8 - 9 oktober

De "Kroezeboom", een eeuwenoude eik in het centrum van Ruurlo aan de Borculoseweg.

Inspiratie!

*De Natuur wil ons inspireren.
We kunnen ons laten raken.
Even een momentje voor God
even stil staan, kan overal!
Kijk om je heen,
ontdek die kleine schatten.
God is immers overal te vinden!*

Margriet™

H. Willibrord - Steenderen

Postbus 16, 7220 AA Steenderen; Bronkhorsterweg 2, 7221 AC Steenderen, 0575-451223
 Secretariaat: 1e en 3e maandag v.d. maand 9.30-10.30 uur;
 of M. Schut, 0575-452101
 Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
 Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad

T. van der Weijden, vz., T. Huis in 't Veld, pm., N. Verheul, secr., 470596; familie.verheul@kpnmail.nl, W. Geurts, geb.

Pastoraatgroep

A. Alberink, M. Steemers, M. Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; A. Willemsen, M. Schotman, vz.

Afscheid twee acolieten

Op zondag 12 juni hebben we afscheid genomen van twee trouwe acolieten: Marysanne Beulenkamp en Mette Westering. Vanaf hun 1e communie zijn ze gestart als misdienaar en vanaf de middelbare school werden ze acoliet. Wij vinden het heel jammer dat ze besloten hebben te stoppen, maar zijn hen ook dankbaar dat ze zoveel jaren gediend hebben bij de vieringen. Altijd met veel aandacht en dienstbaarheid. Na de viering op 12 juni kregen beiden een bioscoopbon als dank voor hun inzet. Marysanne en Mette: Het ga jullie goed!

Eat & Meat

Zoals ieder jaar is er vanaf vrijdag 7 oktober iedere twee weken een 'Eat & Meat' bijeenkomst voor jongeren van 11 tot 15 jaar. Naast een gezamenlijke maaltijd wordt er een gespreksthema uitgediept met behulp van diverse werkvormen. Het initiatief komt vanuit de protestantse kerk, maar ook katholieke jongeren sluiten hierbij aan. Het seizoen wordt geopend met een barbecue op zondag 18 september.

De jongeren in de doelgroep krijgen een uitnodiging in de bus en er komt een bericht in het Contact.

Oecumenische openluchtdienst in het Plantenbos

Het was prima weer op 19 juni om buiten samen te vieren. Dat dachten veel mensen. De belangstelling was zo groot dat er naast de 100 stoelen die er al stonden nog eens 20 bijgehaald moesten worden. We zaten als het ware in een groene natuurtent. Onder de bomen en omringd door uitbundig groen. Het werd een prachtige viering. Misschien was u er zelf bij of heeft u erover, gelezen in het Contact. Inspirerende teksten, mooie muziek door Nieuw Leven en gezamenlijk gezang. Voor herhaling vatbaar. De collecte was voor de stichting Caritas Jordanië, die vluchtelingen uit Syrië opvangt. De opbrengst was maar liefst: € 236,25!

60 jaar getrouwd

Maar liefst drie paren vierden in de afgelopen periode hun 60-jarig huwelijksfeest.
 Berend en Annie Rutjes-Nijenhuis op 28 juni, Harrie en Annie Joling-Snelder

op 10 juli en Theo en Marietje Geurts-Otten op 7 augustus. In de verschillende vieringen is voor de paren een speciale kaars aangestoken en uit dankbaarheid gebeden. Het koor zong een mooi Marialied en aan het eind klonk er een: "Lang zullen ze leven". Wij feliciteren de paren van harte met het behalen van deze bijzondere mijlpaal en wensen hen toe dat ze, ondanks de ziektes, nog lang bij elkaar mogen blijven.

Bijbeluitleg door pastor Ed Wassink

Vanaf dinsdag 20 oktober zal pastor Ed Wassink iedere derde dinsdag van de maand in de winterperiode uitleg geven over het evangelie van Lucas. De teksten van deze evangelist zijn prettig leesbaar. Pastor Wassink loopt als het ware met de cursisten mee door het boek. De cursus heet: Het Lucasevangelie in gewone taal. De avonden duren van 20.00 – 22.00 uur. Er kunnen 8 tot 10 mensen aan deelnemen. Opgeven kan tot 5 september bij Maria Schut tel. 452101 email: mariaschut@kpnmail.nl

Startzondag

Op zondag 4 september bent u allen uitgenodigd in Zutphen voor het gezamenlijk vieren van de startzondag. Na de vakantieperiode is het een goed moment om de kerkelijke activiteiten weer op te starten. Een uitgebreid programma vindt u op pagina 7.

Ziekenzondag

Op zondag 11 september wordt er in de viering aandacht geschonken aan zieken en hun naasten. Het is dan ook de nationale ziekenzondag. In woord, gebed en gezang staan we stil bij de impact die ziekte in de familiekring heeft. Door samen te bidden vinden we kracht om de last te kunnen dragen. U bent hierbij van harte uitgenodigd. Ook als u niet ziek bent of een zieke in uw midden hebt. Door uw aanwezigheid sterkt u de ander.

Familieberichten

Gedoopt op 6 augustus: Damian Jacob Hendricus Wilbert van Gerven

Overleden:

27 mei: Antonius Wilhelmus (Antoon) Beuseker, 81 jaar.

22 juli: Catharina Wilhelmina Hetterscheid-Smeenck, 80 jaar.

Koffiedrinken

11 september en 2 oktober.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286,
info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00-12.00 uur.
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029;
NL09INGB0000856562;
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurant)
Redactie: redactie@demooistekerk.nl

Locatieraad

C. Bonga, vz., pm., 441261; M. Gründemann, secr., 555559;
R. Hermen, 520870; J. Marijnissen, 441276,
F. Koekkoek, 452535.

Pastoraatgroep

M. Roording, 0630727690; J. Tijssen, 441743;

10 september Open Monumentendag

Deze dag is de kerk opengesteld vanaf 11.00 uur tot 16.00 uur voor iedereen die belangstelling heeft om de mooiste kerk van Gelderland te bezichtigen. Tevens zijn er enkele gastheren / -vrouwen die iets kunnen vertellen of zo mogelijk antwoord kunnen geven op eventuele vragen.

Pleinmarkt Vierakker 2016 valt samen met Open Monumentendag

Nog maar amper is de feestweek voorbij, of het volgende jaarlijkse evenement staat alweer in de steigers in het landelijke Vierakker-Wichmond.

Iedereen maakt zich inmiddels alweer op voor de pleinmarkt en op 11 september 2016 is het zover.

Van 11.00 uur tot 15.00 uur is het de bedoeling zoveel mogelijk geld in te zamelen ten bate van de restauratie van de St. Willibrordkerk in Vierakker.

Natuurlijk is die restauratie alweer enkele jaren geschiedenis, maar de eigen financiële bijdrage vanuit de parochie is nog niet afbetaald.

Op de hele uren, om 12.00 uur, 13.00 uur en 14.00 uur is er gelegenheid om de toren te beklimmen o.l.v. Lidwien Mentink.

Ook vertelt zij interessante zaken die met bv. de kerkklokken te maken hebben. Als beloning wacht u een magnifiek uitzicht. Omdat deze pleinmarkt samenvalt met Open Monumentendag kunt u in de kerk deskundige uitleg krijgen over wat er zo allemaal in deze "Mooiste kerk van Gelderland" te bewonderen valt.

Natuurlijk is op de pleinmarkt van alles te koop, zoals boeken, platen, cd's, glaswerk, serviesgoed, kinderspeelgoed, puzzels, schilderijen witgoed, geluids- en tv. apparatuur, meubelen, kleding, schoeisel, tassen, snuisterijen en schoolplaten. Ook voor de inwendige mens kunt u er goed terecht. Zo kunt u kiezen uit een heerlijke wafel met koffie of een pittige hamburger. Voor de jeugd is er o.a. een sjoelbak. Indien u nog spullen hebt die u ter beschikking wilt stellen voor dit nobele doel neem dan contact op met H. Haggeman tel. 0575-441943 of G. Mentink tel. 06-51040821. Uiterlijke datum van inlevering is 8 september 2016.

Kindernevendiensten

Na de zomerstop beginnen de kindernevendiensten weer in september. Er is een kindernevendienst op de volgende data (telkens om 9.30 uur):

18 september	Eucharistieviering
2 oktober	Woorddienst
16 oktober	Eucharistieviering

Oecumenische viering 25 september.

Opening schooljaar

Samen met basisschool De Garve is er op zondag 25 september een oecumenische viering in onze kerk. Deze viering staat in het teken van de opening van het schooljaar. Voorganger is ds. Tim Wiersum. De viering begint om 10.00 uur.

Gezocht Tuinliefhebbers!

Sinds een aantal weken staat er in de zij-tuin vóór de kerk in Vierakker een beeld van Ludger, dat we van de geloofsgemeenschap in Muiderberg gekregen hebben. Ludger is degene die het Christendom aan deze kant van de IJssel verbreed heeft. We hebben van Ludger al een reliek in de kerk en daar is nu ook de mogelijkheid gekomen om een film over het werk van Ludger te bekijken tijdens de openstellingen van de kerk.

De zij-tuin, die nu een losse verzameling struiken en planten is, willen we omtoevaren in een Ludgertuin. Er moet een rondlopend wandelpad komen waarlangs op borden de levensloop van Ludger te lezen zal zijn. Een paar bankjes zullen de wandelaar de mogelijkheid geven om in alle rust bij Ludger te kunnen overdenken. De Mr. Paul de Gruyter Stichting heeft ons een subsidie gegeven om deze tuin te realiseren. Het is een mooie gift, ook al zal het niet helemaal voldoende zijn om al onze plannen voor de tuin uit te voeren, maar met de inzet van vrijwilligers kunnen we een heel eind komen. Er zullen voor de aanleg van het pad een aantal struiken gesnoeid of weggehaald moeten worden en weer andere moeten worden aangeplant. Het pad zal met boomschors moeten worden bestrooid en langs de sloot willen we graag een vlechtheg zetten, zodat er niemand in kan vallen. Als het pad er ligt zullen er 12 panelen op palen neergezet worden waarop de levensloop van Ludger staat met mooie tekeningen erbij.

We zoeken dus vrijwilligers die het leuk vinden om mee te helpen de tuin tot werkelijkheid te maken.

Wie wil er een paar dagen meehelpen?

Wie kan een vlechtheg maken?

Wie wil struiken snoeien?

Wie wil boomschors kruien?

Wie wil palen in de grond zetten?

Meld je aan bij Margreet Gründemann
Telefoon: 0575-555559.

Vieren en picknick

Terugkomviering van de communicanten van het cluster Joppe, Lochem, Vorden, Brummen, Zutphen.

Het was een hele mooie familieviering. De Communicanten waren een prachtig koor, hadden allemaal goed gezongen en voorgelezen. Na de viering was er een gezellige en lekkere picknick in de tuin van de kerk - wat had iedereen goed gezorgd! Alle kinderen kregen na afloop hun knutselwerken, die ze tijdens de Parochielessen gemaakt hadden mee naar huis en een CD met foto's van de Eerste Heilige Communieviering.

Terugkomavond vormelingen 19 september

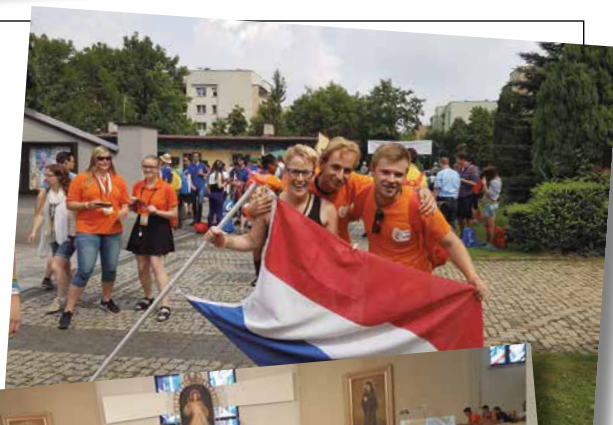
De vormelingen ontmoeten elkaar na de zomer voor het laatste onderdeel van hun vormselproject. We komen om 18.00u bijeen in de parochiezaal van de Christuskoning kerk te Vorden. De avond staat in het teken van de 'taart van het leven'. We starten met een maaltijd, met o.a. taart. Daarbij is het creatieve programma gericht op het leven van alle dag en de hulp van de H. Geest.

Jong onderweg

We komen weer bijeen op woensdag 21 september. Van 19.00u tot 21.30u in de sacristie van de St. Jan kerk te Zutphen.

Peter en Ruben vertellen over hun belevenissen tijdens de Wereld Jongerendagen (zie ook pagina 6 van deze Onderweg). Kom je ook? Heb je interesse en wil je meedoen met deze jongerengroep, meld je aan bij pastor Marga Peters m.peters@12apostelen.nl, bel of app 0629405303. Nieuwe data voor komende maanden 19 oktober en 30 november 2016,

De eerste parochiedag op zondag 4 september

in de St. Jan kerk te Zutphen.

We starten 10.00u met een feestelijke eucharistieviering met kindernevendienste en kinderwoorddienst. Na de viering starten om 11.00u diverse activiteiten voor jong en oud: zoals muziek maken met de Jambégroep, een muurkrant waarop je mag schrijven en tekenen, bouwen met Bamboestiek, er draait een fotoreportage met foto's van allerlei activiteiten van alle geloofsgemeenschappen. Kom ook en doe met ons mee.

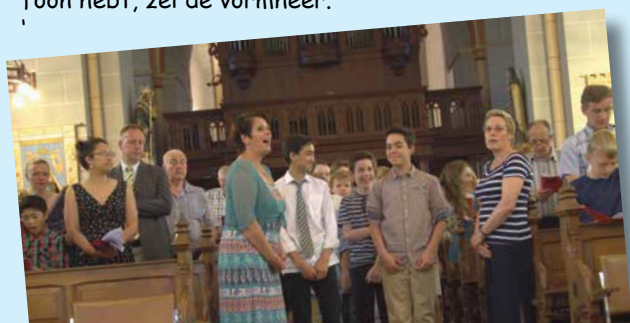

Bouwen met Bamboestiek

Vormselviering

Tijdens de feestelijke viering hebben zaterdagavond 4 juni 20 vormelingen het sacrament van het H. Vormsel ontvangen. Vormheer Rector Patrick Kuipers legde uit aan de hand van het voorbeeld van de mobiele telefoon, hoe God met ons in verbinding staat. De H. Geest is te vergelijken met de server die jij voor je mobiele telefoon hebt, zei de vormheer.

Familievieringen

De werkgroep familievieringen gaat ook na de zomervakantie weer een aantal familievieringen voorbereiden. Wij, Patrick Coly, Jacqueline Mulder en pastoor Harry Scheve zouden het leuk vinden als er weer veel kinderen mee willen helpen om er weer mooie vieringen van te maken.

Kinderen die mee willen helpen kunnen zich opgeven door een mailtje te sturen naar jacqueline.mulder@upcmail.nl of te bellen naar 06-30650039. Schrijven jullie de volgende data alvast in jullie agenda: zondag 25 september en 6 november om 11.15 uur en zaterdag 24 december om 17.00 uur in de Sint-Jan te Zutphen. Op 25 september zal het Gemengd Koor samen met ons zingen. Dat hebben ze al vaker gedaan en dat gaat altijd heel goed. Op 6 november hebben we een primeur. Dan zingt de Schola met ons mee, heel spannend want zij zingen Gregoriaans (Latijn) en dat is best wel moeilijk, maar we zorgen voor ondertiteling. Op 24 december hebben we weer een speciale Kerstviering. Hierin gaan de kinderen die zich hebben opgegeven meedoen in het Kerstspel en ze zingen samen met de The Vocal Chords. Wij hebben er al heel veel zin in, jullie ook?

Marinata

In de jaren 70 van de vorige eeuw werd het in de kerk zingen van liedjes uit de top-40 met aangepaste teksten steeds populairder. Het hoofd van de St. Josephschool in Lochem, de heer René Nelissen, zelf dol op popmuziek, stimuleerde zijn leerlingen mee te zingen in het jeugdkoor van de school en keek met plezier toe als er in de pauzes muziek werd gemaakt. Na de Eerste Heilige Communie mochten de leerlingen bij het jeugdkoor komen meezingen en vanaf de zesde klas stroomde je door naar het jongerenkoor dat uit zo'n 25 jongens en meisjes bestond. Gerepeteerd werd er in de parochiezaal van de St. Josephkerk. Adri Verwey, destijds jongerenpastor, begeleidde de themavieringen en ging daarin zelf voor.

Aan het eind van de jaren 80 liep het kerkbezoek en ook het aantal koorleden terug. De vergaderingen werden verplaatst naar de huiskamer van pastoor Chris Loeffen en daar ontstond het idee het koor uit te breiden met enkele jongvolwassenen. In die jaren heeft Gerard van Holstein heel veel voor de jongeren betekend. Hij begeleidde ze bij het maken en uitvoeren van themavieringen en organiseerde thema-avonden over onderwerpen die de jongeren aanspraken.

Na verloop van tijd zaten er meer dertigers dan tieners bij het koor, reden om na te denken over een naamsverandering. De naam jongvolwassenenkoor hield slechts kort stand en in september 1991 werd in een feestelijke viering de naam 'Marinata' (Uit water geboren) onthuld. Het ledenbestand is sindsdien vrij stabiel. Momenteel bestaat het koor uit een enthousiaste dirigent, een pianist, een gitarist, acht sopranen en acht altten.

Inmiddels bestaat Marinata alweer 25 jaar. De leden zijn met recht trots op hun koor en er is dan ook alle reden om op 18 september in een door het koor zelf voorbereide themaviering het jubileum te vieren.

De afgelopen maanden zijn er opnames gemaakt voor een cd met liederen, samengesteld uit een persoonlijke top-10 van de leden. In de viering van 18 september wordt deze cd officieel gepresenteerd. U bent van harte welkom!

**Onze
koren**

